Na stronie 3-ciej Niejaki X: Inskrypcje na Chojnastach

SOBOTA
7 czerwca 1947 r.

Nr 153 (826) — Rok III

Dziennik Zachodni

Wydanie ABCDE

Cena 3 zł

BIBLIOTEKA GŁÓWNA WYŻSZA SZKOŁA HANDLOWA

Krytyka deklaracji Trumana

Węgry zaprzeczają pogłoskom o rzekomym zamachu stanu

Budapeszt (PAP). Prasa węgierska z oburzeniem odpiera oszczercze ataki prasy zagranicznej, która stara się przedstawić wydarzenia na Węgrzech, jako zamach stanu. Dziennik „Szabad Nep" zaznacza, że większa część doniesień prasowych, jakie się pojawiły w wielu pismach angielskich, amerykańskich, szwajcarskich i francuskich opiera się na fałszywych danych. Pismo dementuje pogłoski, jakie puszczono w pewnych kołach zagranicznych o rzekomej rezygnacji prezydenta Węgier.

Waszyngton (obsł. wł.). Na konferencji prasowej prezydent Truman poruszył ostatnie wydarzenia polityczne na Węgrzech. Sprawa ta — **podkreślił Truman — rozpatrywana jest obecnie przez departament stanu i dopóki badania nie zostaną zakończone, Stany Zjednoczone nie zamierzają powziąć żadnych kroków. W słowach bardzo ostrych prezydent krytykował zmiany polityczne, jakie nastąpiły w ostatnich dniach na Węgrzech. Należy zaznaczyć,** że niektórzy członkowie partii **demokratycznej i republikańskiej domagają się przedłożenia sprawy** węgierskiej Organizacji Narodów Zjednoczonych. (gp)

Waszyngton. (obsł. wł.) Prasa amerykańska komentując deklarację prezydenta Trumana na temat Węgier po ostatnim kryzysie rządowym w Budapeszcie nie ukrywa na ogół swego niezadowolenia podkreślając, że Truman prowadzi politykę amatorską, której **następstwa mogą okazać się fatalne dla przyszłości polityki amerykańskiej wobec narodów europejskich.** Dziennik „New York Herald Tribune" w artykule wstępnym zamieszczonym w numerze wczorajszym stwierdza **sromotną klęskę dyplomatów amerykańskich na Węgrzech,** przypisując ją polityce prezydenta Trumana. Ten sam dziennik porównuje program polityczny Trumana z dotychczasową działalnością ministra spraw zagranicznych Marshalla, który jego zdaniem **opracował rozumny i konstruktywny plan oparty na faktach z uwzględnieniem rzeczywistej sytuacji gospodarczej i politycznej narodów europejskich.**

„New York Times" podkreśla **trudności na jakie napotka minister Marshall w realizacji planu pomocy dla zniszczonych narodów europejskich.** (pf)

Nie chcą wrócić do Budapesztu

Dalsza dezercja przedstawicieli dyplomatycznych

Waszyngton (obsł. wł.) Radca poselstwa węgierskiego w Waszyngtonie Stefan Borsody oświadczył wczoraj dziennikarzom, że obecny poseł republiki węgierskiej w Stanach Zjednoczonych Szegedy Maszak odmówił powrotu do Budapesztu bezpośrednio po wydanych przez nowy rząd węgierski wezwaniu skierowanym do przedstawicieli dyplomatycznych Węgier w sprawie ich natychmiastowego powrotu do Węgier. Według deklaracji rządu Borsody'ego, poseł węgierski nie uznaje nowego rządu węgierskiego, a równocześnie nie zamierza podać się do dymisji, gdyż oznaczałoby to jego zdaniem uznanie rządu gen. Dinneyesa. Wśród pracowników poselstwa węgierskiego w Stanach Zjednoczonych, którzy nie zamierzają powrócić do kraju znajduje się radca Borsody, attache dla spraw finansowych Szasz i syn był. premiera Nagy.

Według zwyczajów dyplomacji amerykańskiej, osoby znajdujące się w podobnym położeniu, otrzymają ze strony miarodajnych czynników amerykańskich zezwolenie na pobyt w Stanach Zjednoczonych. Ostateczną decyzję w sprawie odmowy powrotu do kraju powziął poseł Szegedy Maszak po przeprowadzeniu rozmowy z szefem oddziału bałkańskiego amerykańskiego departamentu stanu. (pf)

Paryż. (obsł. wł.) Według doniesień korespondentów prasowych przedstawiciel dyplomatyczny Węgier w Paryżu oraz szereg urzędników zatrudnionych w poselstwie węgierskim w stolicy Francji zdecydowali się nie powrócić do kraju, odmawiając uznania nowego rządu węgierskiego. **Jeden z urzędników poselstwa w wywiadzie udzielonym dziennikarzom paryskim, oświadczył, że prawdopodobnie duża liczba dyplomatów węgierskich, przebywających w państwach zachodnio - europejskich nie powróci do Węgier.**

Paryskie koła polityczne twierdzą, że przedstawiciel węgierskiego poselstwa w Paryżu bawił ostatnio w Stanach Zjednoczonych, gdzie przeprowadził rozmowy z posłem węgierskim Szegedy Maszakiem.

Paryż. (obsł. wł.) Poseł węgierski w Paryżu Pawel Auer udał się w piątek o godz. 11 do francuskiego ministra spraw zagranicznych, gdzie złożył list sekretarzowi ministra Bidault, zawierający powiadomienie o rezygnacji ze stanowiska przedstawiciela Węgier we Francji. (pf)

Genewa (obsł. wł.) Były premier węgierski Ferenc Nagy osiedlił się tymczasowo wraz z rodziną w dzielnicy de Champel w Genewie. Nie wiadomo jak długo będzie trwał pobyt Nagyego w Genewie. Niektóre koła twierdzą, że uda się on w najbliższym miesiącu do Stanów Zjednoczonych, gdzie pragnie się osiedlić na stałe. (pf)

Budapeszt (PAP). Przedstawiciele Wielkiej Brytanii i Stanów Zjednoczonych wystosowali do generała Swiridowa, przewodniczącego alianckiej Rady Kontrolnej na Węgrzech, list z prośbą o zaznajomienie ich z aktami sprawy b. premiera Węgier Nagyego.

W Montrealu (Kanada) odbyło się posiedzenie Międzynarodowej Organizacji Lotnictwa Cywilnego (ICAO). Na zdjęciu delegaci z całego świata wysłuchują inauguracyjnego przemówienia.
Foto Keystone dla „Dziennika Zachodniego".

Apel prezydenta USA

w sprawie Palestyny

Waszyngton (ob. wł.). Prezydent Truman zaapelował w czwartek do narodu Stanów Zjednoczonych o powstrzymanie się od wzywania o pomoc dla akcji żydowskiej w Palestynie na łamach prasy amerykańskiej w chwili gdy Organizacja Narodów Zjednoczonych rozważa sytuację tego kraju.

W ten sposób prezydent Truman uczynił zadość życzeniu rządu brytyjskiego, który niedawno zaprotestował przeciwko ogłoszeniom w prasie amerykańskiej, nawołującej o pomoc dla terrorystów organizacji żydowskich w Palestynie. (cz)

Wallace przeciw własnej partii

Nowy Jork. (API). Henry Wallace, zapytany, czy będzie popierał ponowny wybór prezydenta Trumana, odpowiedział: „Nie". Gdy zapytano go, czy zamierza stworzyć trzecią partię w Stanach Zjednoczonych, Wallace oświadczył: **„Robię wszystko, by zrobić z partii demokratycznej partię liberalną. Jeżeli partia demokratyczna stanie się partią wojenną, partią reakcji — nie będę demokratą".**

Okupacyjna brygada duńska

Kopenhaga. (PAP). W czwartek przekroczyły granicę duńsko-niemiecką zmotoryzowane czołówki brygady duńskiej, która pełnić będzie służbę w brytyjskiej strefie okupacyjnej. Główne siły brygady przybędą do Niemiec w końcu czerwca.

Bruksela (obsł. wł.) Belgijski sąd ludowy skazał na 8 miesięcy więzienia i 100 tys. franków kary pieniężnej ojca znanego faszysty belgijskiego, Leona Degrellea. Ojciec jego oskarżony został o udzielanie pomocy wrogom państwa.

Inicjatywa winna wyjść z Europy

Doniosła propozycja Marshalla

Waszyngton. (obsł. wł.) Amerykański sekretarz stanu gen. Marshall wezwał w czwartek narody europejskie **do zjednoczenia się w opracowaniu wspólnego planu odbudowy gospodarczej.** Gen. Marshall obiecał również pomoc amerykańską w opracowywaniu tego programu oraz później w okresie jego realizacji. **Podkreślił on jednak, że inicjatywa wyjść musi z Europy. Amerykański sekretarz stanu stwierdził, że potrzeby Europy w okresie najbliższych 3 do 4 lat znacznie przekroczą jej możliwości płatnicze i Stany Zjednoczone muszą się przygotować na udzielenie jej pokaźnej pomocy. Zapewnił on, że Stany Zjednoczone nie będą się kierowały przy udzielaniu tej pomocy żadnymi względami politycznymi ani ideologicznymi, przy czym pomoc ta rozciągnięta będzie na cały kontynent europejski i ma na celu gruntowne zwalczenie głodu, nędzy i chaosu.**

Oświadczenie gen. Marsalla uważa się w Waszyngtonie za jedno z najważniejszych wypowiedzi jakie kiedykolwiek złożył amerykański sekretarz stanu. Korespondenci zagraniczni podkreślają, że nowa amerykańska polityka gospodarcza nie odbiega wiele od pierwotnej koncepcji pomocy w ramach ustawy pożyczkowo-dzierżawnej. (cz).

Londyn. (obsł. wł.) Liberalna „News Chronicle" omawia oświadczenie gen. Marshalla i pisze:

„Amerykański sekretarz stanu rzucił Europie wyzwanie, które musi być podjęte, jeżeli wielkie zasoby Nowego Świata mają pomóc odbudowie Starego Świata. W ten sposób ministrowi Bevinowi nadarza się sposobność, której nie powinien zmarnować. Sekretarz stanu Marshall dał bowiem Bevinowi tekst do tematu zjednoczenia Europy, jakiego brak było — zdaniem dziennika — w jego dotychczasowych wystąpieniach. Niemniej jednak nie należy nie doceniać trudności w realizacji tego planu. **Zjednoczenie Europy tłumaczą bowiem niektórzy jako chęć stworzenia bloku państw europejskich wymierzonego przeciwko Związkowi Radzieckiemu. Tę koncepcję należy obalić.**

Cenne odkrycie we Wrocławiu

Pamiątki po Szopenie

Wrocław (st). Jako pierwsi z całej prasy polskiej, donosiliśmy przed kilku dniami o odnalezieniu we Wrocławiu wśród zbiorów wrocławskiego „Ossolineum" cennego rękopisu mickiewiczowskiego „Pana Tadeusza".

Obecnie mamy do zanotowania niemniej doniosłe odkrycie uczonych wrocławskich. Mianowicie pracownicy biblioteki uniwersyteckiej z dyrektorem dr Knotem na czele, w czasie segregowania skrzyń z rękopisami, przywiezionymi swego czasu przez dr Knota do Wrocławia z zamku Waldstein w pow. kłodzkim, natrafili na pakiet, zawierający liczne rękopisy i pamiątki po największym kompozytorze polskim, Szopenie.

Wśród zbiorów znajdują się m. in. rękopisy nut Szopena, rękopisy preludiów, mazurków i barkarol, pierwsze wydania jego kompozycji i szereg cennych pamiątek szopenowskich.

Instytut Szopenowski w Warszawie, zawiadomiony o odkryciu, przysłał do Wrocławia znawcę dzieł szopenowskich, Bronisława Sydowa, który przeprowadza na miejscu w bibliotece uniwersyteckiej badania znalezionych zbiorów. Zostaną one przewiezione do Instytutu Szopenowskiego w Warszawie.

Przemysłowcy czescy na D. Śląsku

zwiedzają ośrodki przemysłowe

Wrocław. — W Żarach bawiła delegacja przemysłu czechosłowackiego z wiceministrem przemysłu i handlu na czele. Gościom towarzyszyli z ramienia przemysłu polskiego przedstawiciele Zjednoczenia Przemysłu Chemicznego z Gliwic, z dyr. naczelnym **inż. Zmaczyńskim na czele.**

Goście interesowali się głównie przemysłem chemicznym, zwiedzając jedną z największych na Dolnym Śląsku fabryk chemicznych, **Zjednoczone Zakłady Chemiczne „Silesia" w Żarach.** Przedstawiciele przemysłu czeskiego **zapoznał się z produkcją wzorową i intensywną pracą polskiego inżyniera i robotnika wyrażając przy tym uznanie pod adresem Polaków z powodu wysokiego poziomu produkcji.** Delegaci zwiedzili również szkołę przysposobienia przemysłowego, prowadzona przez zakłady „Silesia" w miejscowości Mrowiny.

Z Żar przemysłowcy czescy wyjechali na zwiedzenie innych ośrodków przemysłowych Dolnego Śląska.

Optymizm Bevina

Londyn (API). „Jestem pełen optymizmu — powiedział wczoraj minister Bevin, przemawiając na bankiecie związku robotników portowych. Napięcie panujące w dziedzinie wymiany międzynarodowej i cen światowych — mówił dalej Bevin — zaczyna się powoli osłabiać. Jeżeli wzrost produkcji będzie trwał nadal, następne trzy lata mogą być okresem ogromnego postępu w kierunku przywrócenia równowagi między Europą a zachodnią półkulą".

Omawiając zarzuty, jakoby Wielka Brytania opierała się o Stany Zjednoczone, Bevin powiedział: „Nie opieramy się o nikogo. Nie będziemy nikogo o nic prosić. Będziemy walczyć o odbudowę i zwyciężymy."

Trzecia wizyta Pakenhama

Hamburg (obsł. wł.). Brytyjski minister dla spraw Niemiec Lord Pakenham przybył w piątek do Duesseldorfu, gdzie odbędzie szereg konferencji z przedstawicielami sojuszniczych zarządów wojskowych oraz przywódcami politycznymi Niemiec na temat sytuacji żywnościowej i wzmożenia niemieckiej produkcji przemysłowej. Wizyta Lorda Pakenhama w Niemczech jest trzecią z rzędu w ciągu ostatnich kilku tygodni.

Rośnie fala strajków we Francji

Również policjanci domagają się podwyżki płac

Paryż (PAP). W kołach politycznych potwierdza się wiadomość o różnicy zdań, jaka wyłoniła się w łonie francuskiej partii socjalistycznej w związku z sytuacją strajkową. Poważna grupa polityków socjalistycznych uważa, że **Ramadier popełnił błąd, doprowadziwszy do otwartego konfliktu ze związkami zawodowymi. Wielu działaczy socjalistycznych uważa, że Ramadier powinien się podać do dymisji.**

Premier Ramadier na posiedzeniu Zgromadzenia Narodowego oświadczył że rząd nie zamierza uwzględnić wszystkich postulatów robotniczych.

Paryż. PAP). Strajk pracowników stacji benzynowych trwa w dalszym ciągu. W związku z tym po ulicach Paryża kursuje nieznaczna ilość taksówek.

Oczekuje się w najbliższych godzinach wybuchu fali strajków w Algerze.

W dniu wczorajszym odbyło się referendum wśród pracowników zakładów użyteczności publicznej na terenie całej Francji. Przedmiotem głosowania była sprawa strajku. W głosowaniu brali również udział pracownicy zakładów pogrzebowych, szpitali i straży pożarnych. **W wyniku głosowania 92 proc. wypowiedziało się za 24-godzinnym strajkiem ostrzegawczym.**

Komitet wykonawczy związku zawodowego robotników metalowych postanowił zwołać nadzwyczajne zebranie Rady robotników metalowych celem przedyskutowania **środków, zmierzających** do podwyżki płac.

Wszyscy pracownicy policji francuskiej zwrócili się do rządu z żądaniem podwyżki płac.

*

Paryż (obsł. wł.). W piątek przed południem rozpoczął się strajk studentów paryskich wyższych uczelni który ma trwać 48 godzin. Przed bramami uniwersytetów stoją posterunki, nie dopuszczające studentów na wykłady na poszczególnych fakultetach. Dzielnica Łacińska prawie zupełnie opustoszała. W niektórych uczelniach strajkujący pobili studentów, udających się do profesorów celem odbycia egzaminów. Służba porządkowa pilnuje w ośrodkach młodzieżowych, aby zapobiec ewentualnym incydentom. (pf)

Delegacja polska na Zjazd Naukowy

Łódź. (PAP.) Na odbywający się w Sztokholmie Międzynarodowy Zjazd Naukowy, poświęcony fizyce stosowanej i instrumentom pomiarowym, wyjechała trzyosobowa delegacja polska, w skład której wchodzą: inż. Kurek i inż. Pilich, reprezentujący nasz przemysł hutniczy i chemiczny oraz inż. Brynk, jako przedstawiciel przemysłu metalowego.

Wracają żołnierze gen. Maczka

Szczecin. (PAP.) Do Szczecina nadszedł z Lubeki transport kolejowy z 487 byłymi żołnierzami dawnej dywizji gen. Maczka.

Cenny ładunek w Gdyni

Rad wartości 90 tys. dolarów

Gdańsk (PAP). W dniu 4 czerwca br. odbyło się w porcie należącym do Montreal Shipping Ltd. przejęcie nie często spotykanego ładunku. Statek bowiem, poza drobnicą mieszaną 2.500 ton, pochodzenia unrrowskiego przywiózł z Ameryki Północnej, również w ramach darów UNRRA, **nadzwyczaj cenny ładunek 3.011 gr. radu. Przejęcia dokonał na statku osobiście minister Zdrowia Michejda w otoczeniu wyższych urzędników Ministerstwa i Biura odbioru transportów morskich.**

Transport ten stanowi pierwszą cześć radu, przyznanego nam w ilości 15 gramów.

Zaznaczyć należy, że pomieszczenie, w którym przechowywano na statku rad było tak przezornie zabezpieczone, iż **dostęp do niego trzeba było otworzyć przy pomocy aparatu autogenicznego. Ładunek radu wartości 90.000 dolarów, został w dniu dzisiejszym przesłany do Warszawy.** O jego podziale na większe miasta zadecyduje Ministerstwo Zdrowia.

Telegraficzny skrót

Berlin. (PAP.) Jak podaje „The Stars and Stripes" policji udało się wykryć jeden z największych składów towarów pochodzących z czarnego rynku. Wartość skonfiskowanych przedmiotów, głównie papierosów, herbaty i kawy, określono na 3 miliony marek. Skład został znaleziony w mieszkaniu niemieckiego urzędnika, który pracował w wydziale bezpieczeństwa amerykańskiego zarządu wojskowego.

Rzym (obsł. wł.) W Rzymie rozpoczęły się w dniu wczorajszym rozmowy między radziecką delegacją handlową a urzędnikami włoskiego ministerstwa handlu zagranicznego. Włoski dziennik „Tempo" podaje w związku z tymi rozmowami, że rząd włoski zamierza zawrzeć umowę handlową ze Związkiem Radzieckim.

Rzym (obsł. wł.) W okolicach między Vomacchio Argenta i Porto Maggiore odkryto wielkie złoża uranu, które prawdopodobnie zostaną w najbliższym czasie eksploatowane. Oprócz tego odkryto w okolicach Cento di Pecrara złoża nafty. (gp)

Ewakuacja Anglików do końca br.

W sierpniu Indie uzyskają wolność

Londyn (obsł. wł.) Według oświadczenia rzecznika rządu brytyjskiego jeszcze w bieżącym miesiącu przedłożony zostanie izbie gmin projekt ustawy, która wcieli w życie plan rządu brytyjskiego przekazujący władzę w Indiach w ręce ludu indyjskiego. Ze względu na to, iż przywódca opozycji Churchilla oświadczył, że partia konserwatystów nie wniesie żadnych sprzeciwów co do nadania Indiom statutu dominiów angielskich, **przypuszcza się, że projekt ustawy przyjęty zostanie przez parlament jeszcze przed rozpoczęciem ferii w sierpniu.**

W New Delhi wicekról Indii, lord Mountbatten, odbył konferencję prasową przy udziale przedstawicieli prasy indyjskiej i zagranicznej, podczas której odpowiadał na setki zadawanych pytań odnośnie przekazania władzy w Indiach. Na podkreślenie zasługuje oświadczenie wicekróla, iż **przypuszczalnie przekazanie władzy nastąpi w połowie sierpnia br. Zdaniem wicekróla podział Indii jest błędem. Jest to jednak nie uniknione ze względu na stanowisko przywódców indyjskich partii politycznych.** Dwie konstytuanty, które mają zostać utworzone, dzierżyć będą w Indiach najwyższą władzę, przy czym każde z nowopowstałych państw odpowiedzialne będzie w pełni za swoją obronę. Rządy tych państw zadecydują, czy przystąpią do wspólnego systemu obronnego. **Anglicy pozostaną w Indiach, aż do przeprowadzenia swego zadania, możliwym jest — oświadczył wicekról, iż ewakuacja Indii przez Anglików nastąpi do końca br.**

Plan brytyjski przyjęty był w Indiach przychylnie zarówno przez prasę, jak i ludność. Wyjątek w tym względzie stanowiła jedynie miejscowość Amrotsar, zamieszkała przeważnie przez Sikhów, gdzie podczas zamieszek, podpalono kilka domów, zabito 2 osoby oraz raniono dalszych 20.

Komunikat żydowskiej org. terrorystycznej

Śmiercionośne przesyłki

Londyn. (obsł. wł.) Od pewnego czasu wybitne osobistości świata politycznego w Wielkiej Brytanii otrzymują tajemnicze przesyłki listowne, zawierające silny materiał wybuchowy. Eksperci twierdzą, że w każdej kopercie znajdowało się po 100 g. materiału wybuchowego, wystarczającego do zabicia odbiorcy. Przesyłka taka składa się z dwóch kopert; w jednej z nich znajduje się proszek wybuchowy, umieszczony między dwoma kartonikami. Całość jest tak sprytnie skombinowana, **iż przy otwieraniu drugiej koperty musi nastąpić wybuch.** Jak dotychczas, fakt taki nie nastąpił dzięki ostrożności zachowywanej przez adresatów.

Od poniedziałku do czwartku nadeszło do Londynu **aż 12 tego rodzaju listów.** Wśród odbiorców znajdują się między innymi: **minister spraw zagranicznyc, Bevin, minister handlu Cripps, lord pieczęci prywatnej Greenwood, minister aprowizacji Stratchey b. dowódca brytyjski w Palestynie. gen. Barker, oraz b. minister spraw zagranicznych Eden. Krążą nawet pogłoski, iż jedna z przesyłek adresowana była do króla Jerzego.**

Scotland Yard stwierdził, iż wszystkie tajemnicze przesyłki pochodzą niewątpliwie z Włoch, ze środowiska terrorystów żydowskich. Okazało się nawet, że listy nadawane były w Mediolanie. Celem zapobieżenia nieszczęśliwym wypadkom Scotland Yard zdecydował się na opublikowanie fotografii tajemniczych kopert z materiałem wybuchowym. W najbliższym czasie specjalna grupa policjantów brytyjskich uda się do Mediolanu celem przeprowadzenia tam poszukiwań za terrorystami.

W angielskim środowisku żydowskim panuje wielkie przygnębienie, gdyż część prasy angielskiej oskarża Żydów zamieszkałych na terenie Anglii o sprzyjanie terrorystycznej działalności swych rodaków. Warto zanotować, iż niedawno faszyści angielscy Mosley'a urządzili demonstracje antyżydowskie, których przebieg, jak na stosunki londyńskie, był dosyć burzliwy.

W nocy z czwartku na piątek żydowska organizacja terrorystyczna, Stern w Jerozolimie ogłosiła komunikat stwierdzający, że to ona **wysyła listy wybuchowe do Wielkiej Brytanii.**

Ostatnia zmiana frontu w Anglii

Nie ulega wątpliwości, że w ostatnich czasach daje się w Anglii odczuć pełna zmiana frontu — o ile chodzi o nastawienie angielskiej polityki zagranicznej do Związku Radzieckiego. Jeszcze podczas konferencji moskiewskiej stanowisko Bevina było tak twarde, że politycy nie wahali się nazwać go nieprzejednanym i wyciągali daleko idące wnioski, bynajmniej nie pokojowego charakteru.

Potem przez parę miesięcy trwał okres martwej ciszy. Na czoło prac gabinetowych wysunęły się zagadnienia drugo — i trzeciorzędne, walka podjazdowa enuncjacji niewiele znaczących, baloniki próbne w wynurzeniach mężów stanu i w prasie — ale rzeczy najważniejsze, najbliższe jakoby, leżały odłogiem.

W tym okresie partia rządząca w Anglii przeżywała rodzaj rachunku sumienia: kongres partyjny, sprawozdanie — zaaprobowane — z posunięć polityki zagranicznej, przegląd własnych sił i własnych osiągnięć. I właśnie wtedy, kiedy zdawało się, że ta polityka uzyskała w szeregach wyznawców pełny sukces i nic nie zapowiada jej zmiany — powiały jakby świeże prądy.

Zaczyna się, jak zwykle w Anglii, od spraw gospodarczych. Prędzej aniżeli w Anglii dowiedziała się szeroka publiczność w Nowym Jorku, że do Londynu ma przybyć radziecka misja gospodarcza celem sfinalizowania rozmów, jakoby rozpoczętych w Moskwie, dotyczących dostarczenia Związkowi maszyn napędowych i ekwipunku transportowego w granicach 120-miłionowego kredytu. W ślad za tą wiadomością rozeszła się po Londynie pogłoska, że Anglia dostarczy również Związkowi Radzieckiemu szyn kolejowych, maszyn i przyrządów naukowych w zamian za drzewo i za trzy miliony ton zboża.

Pierwsze jaskółki porozumienia gospodarczego nie są bynajmniej odosobnione jako wskaźniki zmiany kursu i wyjścia z dotychczasowej stagnacji. W dziedzinę bowiem zagadnień politycznych wyższego rzędu wchodzi rozpoczynająca się 6 czerwca w Londynie konferencja w sprawie przyszłości kolonii włoskich, w której weźmie udział także przedstawiciel Związku Radzieckiego. Mimowolnie nasuwa nam się na myśl polską sławą okryty Tobruk i inne miejscowości na tamtym terenie, znaczone bohaterstwem polskiego żołnierza... Najbogatsze kolonie, zdobyte przez potęgi kolonialne, nie kosztowały ich tyle krwi, ile tam, na afrykańskim wybrzeżu, pociekło polskiej...

Konferencja w Londynie ma za zadanie mianować komisję śledczą, która się uda do byłych kolonii włoskich. Właściwe rozmowy na ten temat rozpoczną się dopiero po złożeniu sprawozdania przez komisję, zwłaszcza że rząd amerykański przeciwny jest zasadniczym dyskusjom przed wejściem w życie traktatu pokojowego z Włochami.

O ile chodzi o tereny najbliżej nas obchodzące, to ogłoszenie porozumienia w sprawie utworzenia Rady Gospodarczej w zachodnich strefach niemieckich jest bodaj pierwszym posunięciem, przerywającym paromiesięczne od konferencji moskiewskiej milczenie. Doświadczenia Rady mają się stać podstawą do dyskusji nad zagadnieniem niemieckiej jedności ekonomicznej na przyszłej Konferencji Londyńskiej w jesieni br.

Inną wreszcie kwestię i to z rzędu tych najwyższych, stanowi amerykańska ekspansja dolarowa. Stany Zjednoczone dziwnie przypominają w tej chwili bankiera, który ufny w swe środki a łakomy na zarobki, omotuje swoją złotolitą siecią ofiary, jakie mu los nawinie. Yankesi, wychowani od paru pokoleń w kulcie dolara, nie rozumieją starego kulturalnego sposobu myślenia Europy. Doktryna nie tylko nie znalazła w Europie zwolenników, ale wytworzyła niechęć w Europie Środkowej do przejrzystej brutalności. Jednocześnie dyskryminacyjna polityka gospodarcza Stanów Zjednoczonych, odmawiająca kredytów dolarowych innym państwom uniemożliwia tym krajom import z Ameryki potrzebnych im towarów.

W tym miejscu wstępuje w szranki kupiecki zmysł angielski. Skoro dopływ towarów amerykańskich jest dla tych państw zamknięty, należy im dostarczyć ich z Wielkiej Brytanii. „Należy też — czytamy w nowojorskim tygodniku „The Nation" — wyzyskać możliwości dostaw radzieckiego drzewa i zboża, co wpłynie na wolniejsze czerpanie z pożyczki dolarowej i pozwoli na większą niezależność w zakupach".

Tak tedy wielki krąg wszechświatowych interesów zamyka się ogniwem gospodarczym. A.Z.

Przyczyna zwłoki w ogłoszeniu

współpracy dwóch stref

Londyn (PAP). Jak donosi korepondent dyplomatyczny „Times'a, zwłokę w ogłoszeniu zawartego niedawno anglo-amerykańskiego porozumienia, dotyczącego ściślejszej współpracy między obu strefami, spowodowały zmiany, wniesione do niego w ostatniej chwili przez władze brytyjskie i amerykańskie w Berlinie. Najważniejsza z tych zmian, która — zdaniem „Times'a" — sprawia pod wieloma względami zawód" dotyczy pierwszej klauzuli porozumienia, określającej funkcję niemieckiej Rady Ekonomicznej. Podczas gdy pierwsza wersja tej klauzuli stwierdzała, iż główną funkcją Rady będzie odbudowa gospodarcza obu stref na podstawie nowego planu, ustalającego poziom ich przemysłu, przy czym poczynania jej w tej dziedzinie podlegać będą zatwierdzeniu anglo-amerykańskiej Rady w Niemczech, to tekst ostateczny mówi bardziej ogólnikowo o prowadzeniu „dozwolonej odbudowy ekonomicznej", opuszczając jakąkolwiek wzmiankę o nowym poziomie produkcji przemysłowej. „Niewątpliwie — dodaje „Times" —poziom obecny zostanie podniesiony i ogólnie spodziewane jest ogłoszenie w krótkim czasie ścisłego dozwolonego limitu."

Jeśli chodzi o stosunek niemieckiej Rady Ekonomicznej do jej komitetu wykonawczego, to tekst porozumienia w nowym brzmieniu stwierdza, iż Rada kierować będzie do komitetu sprawy do załatwienia. Korespondent „Times'a" wyjaśnia, że zmiana ta nastąpiła prawdopodobnie w związku z tym, iż sesje komitetu będą się odbywały bez przerwy, podczas gdy Rada nie będzie obradowała stale. Następne zmiany tekstu dotyczą definicji uprawnień komitetu w stosunku do Rady Ekonomicznej.

Faszyści brytyjscy

prowokują zamieszki w Londynie

Londyn. (SAP). **Działalność faszystów wywołała w niedzielę zaburzenia w Londynie. Liga brytyjska byłych kombatantów, która jest organizacją faszystowską urządziła w jednej z wschodnich dzielnic Londynu wiec protestacyjny przeciwko działalności terrorystów żydowskich w Palestynie. Jeden z mówców wykrzyknął: „Jestem faszystą i dumny jestem z tego", co spowodowało napór manifestujących na trybunę. Policja musiała interweniować i aresztowała kilka osób.**

Ta sama organizacja urządziła drugi wiec w dzielnicy Tottenham, podczas którego też musiała interweniować policja. Po zerwaniu wiecu, ulice były pokryte cegłami, kastetami i żelaznymi drągami. Na skutek tych incydentów, 12 osób stanie przed sądem Londyn-Północ.

Państwowe Koedukacyjne Liceum Ogrodnicze w Prószkowie, poczta Prószków, pow. Opole, woj. śląsko-dąbrowskie założone na terenie byłej wyższej szkoły ogrodniczej (Pomologia)

przyjmuje zapisy na rok szkolny 1947/48

Zgłoszenia i zapytania kierować do dyrekcji liceum. (2541)

Czy to trzeba przypominać?

Udział polskiego lotnictwa w „Bitwie o Anglię"

Londyn (Obsł. wł.). Odpowiadając na zapytanie jednego z posłów, minister lotnictwa Noel Baker, złożył wobec Izby Gmin krótkie sprawozdanie na temat roli, jaką lotnicy polscy odegrali w czasie „Bitwy o Wielką Brytanię'

Ze sprawozdania tego wynika, iż w „Bitwie o W. Brytanię" brały czynny udział 3 polskie dywizjony myśliwskie oraz 2 dywizjony bombowców. Ponadto 63 lotników polskich walczyło w myśliwskich dywizjonach brytyjskich. Dane co do nieprzyjacielskich samolotów, strąconych w czasie bitwy, nie mówią o narodowości lotników, jednak z zestawień polskiego dowództwa sił lotniczych w W. Brytanii wynika, iż polskie myśliwce strąciły 203 bombowce podczas „Bitwy o W. Brytanię". Minister Noel Baker stwierdził, iż jest zatem jasne, że lotnictwo polskie w sposób niezwykle poważny przyczyniło się do zwycięstwo nad „Luftwaffe". Wszyscy oficerowie i żołnierze brytyjskich sił powietrznych stwierdzili, iż Polacy podczas bitwy okazali niezwykłe męstwo.

Belgrad (obsł. wł.) Trybunał ludowy w Belgradzie skazał w dniu wczorajszym na 12 miesięcy pracy przymusowej dawną przyjaciółkę b. króla jugosłowiańskiego Piotra — Helenę Naydonowic. Sfałszowała ona wspólnie z pewnym wyższym urzędnikiem poselstwa greckiego w Belgradzie paszport dyplomatyczny, przy pomocy którego zamierzała wyjechać z Jugosławii. (K)

W czyim interesie?

Szkalowanie UNRRA w Ameryce

Londyn (Obsł. wł.). Generalny dyrektor UNRRA w Europie Rooks ostro zaatakował kampanię (określając ją jako oszczerczą i obelżywą), jaką zapoczątkowano w St. Zjednoczonych, a mającą na celu przeszkadzanie w repatriacji osób wysiedlonych. Rooks stwierdził, iż od czasu zakończenia wojny UNRRA repatriowała do krajów pochodzenia ok. 7 milionów osób wysiedlonych, przy czym nie doszedł do wiadomości ani jeden wypadek prześladowania repatriantów po powrocie do kraju.

Akcję szkalowania UNRRA i jej programu repatriacyjnego prowadzą w St. Zjednoczonych pewne osobistości i instytucje, którym — zdaniem płk. Rooksa — widocznie zależy na tym, by osoby wysiedlone pozostawały na miejscu w obozach i ulegały coraz większej demoralizacji, zamiast wrócić do krajów i wziąć czynny udział w odbudowie gospodarczej.

Waszyngton (obsł. wł.). W amerykańskich kołach gospodarczych uważa się, że w najbliższym czasie amerykański Export-Import Bank przyzna Austrii pożyczkę w wysokości 50 milionów dolarów.

Paryż (obsł. wł.). Już od szeregu dni trwają w miastach chińskich manifestacje studentów domagających się zakończenia działań wojennych i przeprowadzenia rozmów między czynnikami komunistycznymi i generałem Czang

Niejaki X

Reportaże z Dolnego Śląska

Inskrypcje na Chojnastach

IV.

Co to są Chojnasty? Chojnasty, to jest miejscowość i zamek. Miejscowość się nie liczy, liczy natomiast się zamek, który sięga bardzo odległych czasów, coś mniej więcej takich, jak Mysia Wieża na jeziorze Gople. Zamek leży na tzw. szczycie, bardzo trudnym do zdobycia w wiekach średnich, oraz obecnie dla niektórych osób w średnim wieku, o ile naturalnie te osoby nie jadą autem. Bo na Chojnasty, tak jak i na inne szczyty w tych okolicach można śmiało się wydostać pojazdem mechanicznym względnie nawet pchając przed sobą wózek dziecięcy.

Chojnasty oczywiście nie nazywają się już Chojnastami, gdyż zmieniono je na Sobieszów, co zupełnie nie przeszkadza, że wszy

W drodze do Chojnasty
Foto M. J. Michałowski.

scy nazywają je — Kynast. Kynast, względnie Kinast jakoś tak krócej brzmi, a Chojnasty dłużej, wobec czego w ogólnej punktacji nomenklaturowej stoi tenże Kynast na pierwszym miejscu, na drugim zaś Chojnasty, a dopiero na trzecim i to daleko, daleko w tyle, nieszczęsny Sobieszów.

Podróż piesza na Chojnasty odbywa się normalnie Naprzód mija się malowniczo położoną jedną budkę z wodą sodową, potem drugą budkę z widokówkami i kiełbasą, potem trzecią budkę z limoniadą i kwaśnym mlekiem, potem zaś po wytężonym marszu pięciominutowym osiąga się połowę trasy (megalomani mówią „podejścia"), czyli — schronisko przy „Źródle Sarenki". Naturalnie, że schronisko, bo jakżeż by inaczej mogło być. ? Przecież do najbliższej budki z limoniadą i piwem jest aż 5 minut drogi, a na szczyt, gdzie w ruinach zamku znajduje się drugie obszerne schronisko, minut 15.

Schronisko przy „Źródle Sarenki" składa się z dwóch budowli. Jedna, to obszerna weranda ze stolikami i niemal leżakami, druga zaś — to klozet. Z obydwu roztacza się bardzo piękny widok na okolicę.

Po minięciu „Źródła Sarenki", gdzie funkcję gospodyni pełni starsza Niemka, można dowiedzieć się z drogowskazów, spotykanych co 30 kroków, że do zamku wiodą dwie drogi. Jedna dla zaawansowanych alpinistów (tzw. „Droga Kunegundy" — właściwie dlaczego nie Hildegardy?), o skali trudności podejścia do podnóża Gubałówki, druga zaś dla pojazdów i pieszych turystów, objuczonych namiotem, kuchnią polową, gramofonem wraz z płytami i podręcznym barem.

Aby jednak, broń Boże, ktoś nie pobłądził, więc dalsze drogowskazy podają, ile jeszcze pozostało minut do szczytu, inne zaś wskazują drogi w następujących kierunkach:

„Do Popław — Obecna nazwa Podgórzyn. Do Agnieszkowa — Obecna nazwa Jagniątkowice. Do Chojnast — Obecna nazwa Sobieszów".

Jak więc widzimy, na Ziemiach Odzyskanych nawet taki niewinny Agnieszków, czy nikomu nie przeszkadzające Popławy nie mogły się zbyt długo utrzymać.

Urządzenia samego Zamku znajdują się na dosyć wysokim poziomie, bo aż na poziomie 640-tu metrów. Są tam bardzo ciekawe zabytki, ale bez przesady do najciekawszych należy zwyczajna schroniskowa „Księga Pamiątkowa", w której szlachetne tendencje naszych rodaków, pragnących za wszelką cenę upamiętnić się, znalazły swoje należyte ujście. Kochani rodacy, jak wiadomo, mają wielką skłonność do patosu. Bez tego przecież nie może się u nas obejść nawet spacer na taką górkę, jak Chojnasty. Czytamy więc m. in. w „Księdze Pamiątkowej":

„Tu pamięć nasza sięgnęła czasów Bolesława Krzywoustego.

Oficerowie i dzielni żołnierze 1 Odcinka i Oddziału Wojsk Ochrony Pogranicza".

Niewątpliwie przedtem albo potem musiał się między oficerami a dzielnymi żołnierzami odbyć następujący dialog:

— Strzelec Kapusta! Czy pamięć wasza sięgnęła czasów Bolesława Krzywoustego?

— Tak jest, panie poruczniku!

— A czy sięgnęła wasza pamięć czasów Kazimierza Odnowiciela?

— Nie było rozkazu, panie poruczniku!

W „Księdze Pamiątkowej" rzecz prosta nie mogło zabraknąć i harcerzy;

„Ku wiecznej pamięci wpisują się członkowie 13-tej Drużyny Harcerskiej im. St. Żeromskiego w Gnieźnie".

Broń Boże nie ku zwyczajnej pamięci, lecz ku wiecznej! Harcerze z Gniezna są jednak trochę wymagający. „Księga" z uwagi na szczupłość swych rozmiarów i na kompletne niemal zapisanie, będzie musiała być wymieniona na inną już w najbliższych tygodniach.

Gdzie indziej napotyka się na patos przekraczający nawet wysokość samych Chojnast:

„Wysoce fachowe podejście do polskich zagadnień na Ziemi Śląskiej oraz wspaniała postawa patriotyczna kustosza zamku ob. Stanisława Kaszyckiego wzbudza nie tylko siłę w naszych czynach, lecz również działa ku chwale przyszłych pokoleń.
Inż. T. Pleskaczyński. Warszawa".

Panie Inżynierze, panie Inżynierze, czy pan jednak aby trochę nie przesadził..?

P. Bigosińska Teresa, uczennica gimnazjum im. Dąbrówki w Poznaniu popełniła na Chojnastach wiersz, który kończy się taką zwrotką:

„.... Idę ku tobie i kocham
A Polską tętni mój krok...!"

Wynikało by więc z tego, że biedna panna Teresa kochając — ma Polskę w pięcie.

Ach Teresc, Tereso...

Inny obywatel podkreślił ważność dnia wyborów wycieczką na Chojnasty, co uwidocznił w „Księdze" w ten sposób:

„W poszukiwaniu za przygodami i milionów zaszłem w dniu wyborów aż na wieże w zamku prastarym Piastowskim.
K. Madejski".

A cóż na to zamek prastary piastowski, hę...?

Modne jest również wpisywanie się grupami:

„Dnia 6.4.1947 zwiedzili Kynast Zamek
Wlazło Bronisława
Wlazło Jadwiga
Wlazło Franciszek
Wlazło Edmund"

Słusznie ktoś pod tym dopisał:
„I to wszystko od razu wlazło do zamku?"

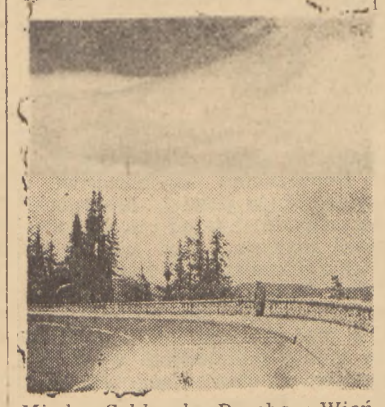

Między Szklarską Porębą a Wieńcem Zdrojem (przepraszam bardzo Świeradowem)
Foto M. J. Michałowski.

Inne jakieś dziewczę polskie wystąpiło z poetycką prozą większego formatu, gdzie tyle jest o kwileniu ptasząt, zachodzeniu słońca, oraz o pięknie słynnej drogi Kunegundy (brrr!), że ktoś rozsądny nie wytrzymał i tak ów utwór skomentował:

„Miłe dziecko, za dużo przesady i ckliwości, tak naprawdę do jasnej cholery.... nie można pisać!"

I tak dalej.

Może na to ktoś powie:

— Niech sobie piszą ludziska w „Księgach Pamiątkowych", co im się żywnie podoba, byle by nie pisali gdzie indziej...

Otóż właśnie, że im wszystkim „Księga Pamiątkowa" nie wystarcza. „Księgi" są tylko zachętą do dalszego „wpisywania się", gdzie się tylko da. Biedne ruiny na Chojnastach są aż upstrzone nazwiskami i sentencjami tychże samych obywateli, którzy wpisali się do „Księgi" i którym to absolutnie nie wystarczyło. I żeby to podpisywali się zwyczajnym ołówkiem, lub wyrzynali swoje inicjały kozikiem! Gdzie tam! Nawet i farba jakaś się znalazła i kamieniarskie dłuta przyszły z pomocą, aby tylko taki czy inny facet lub dziewoja z Kozienic lub z Piotrkowa mogli oszpecić mury zamkowe, — oszczędzane pod tym względem (można sprawdzić po napisach) kulturalnie przez Niemców.

Tyle jest tabliczek i tablic najrozmaitszych na tych nieszczęsnych Chojnastach, a nie ma ani jednej, która by mówiła:

„Na murach, skałach, drzewach itp. podpisuje się tylko skończony kretyn, idiota i cham!"

A w „Księgach Pamiątkowych" wszystkich schronisk, z „Księgą Pamiątkową" na Chojnastach na czele, powinno na każdej stronie widnieć ostrzeżenie:

„Pamiętaj, że papier jest wtedy najpiękniejszy, gdy jest nie zapisany!"

Może by wtedy to co pomogło..?

Niejaki X.

SPD - partią totalną

Mowa, której nie pozwolono wygłosić

Największym skandalem politycznym Berlina była ostatnio bezsprzecznie, sprawa b. burmistrza Berlina z ramienia SPD dr. Ostrowskiego, który przez partię swą został zmuszony do ustąpienia. Swego czasu prasa nasza pisała o tym. W tych dniach wyszły na jaw szczegóły zakulisowej walki, która poprzedziła ustąpienie Ostrowskiego. Opublikowana została mianowicie mowa Ostrowskiego, w której tłumaczył on swoje stanowisko i ostro krytykował metody i ideologię SPD, aczkolwiek w słowach ostrożnych, nie nazywając nikogo po imieniu. Mowy tej nie pozwolono Ostrowskiemu wygłosić. Obecnie bezpartyjna „Berliner Zeitung" publikuje ją, wbrew woli Ostrowskiego — jak twierdzi redakcja.

Podłoże tej historii jest następujące: Wewnątrz berlińskiej SPD zarysował się ostry konflikt. Burmistrz Berlina z ramienia SPD, dr. Ostrowski, zdradzał jawne zamiary współpracy z Socjalistyczną Partią Jedności (SED). Spotkało to na ostry sprzeciw przewodniczącego berlińskiej SPD, Franza Neumanna, zwalczającego otwarcie Socjalistyczną Partię Jedności. Pod presją własnej partii, wspomaganej przez frakcję CDU i LDP, Ostrowski ustąpił. Obecnie, jak donosi nasz korespondent berliński, SED wysuwa na stanowisko prezydenta miasta kandydaturę radnego Reutera, powszechnie znanego z jaskrawo szowinistycznych wystąpień, jednego z najżarliwszych uczniów Schumachera.

Co chciał powiedzieć Ostrowski?

„Całą noc przed dymisją — pisze „Berliner Zeitung" — frakcja SPD zasiadała wraz z Ostrowskim. Udało się jej groźbą i szantażem wymusić na nim, że nie będzie przemawiał". Wystarczy zacytować kilka ustępów z rękopisu mowy, której nie dane było ujrzeć światła dziennego, by przekonać się, jaką politykę uprawia SPD, by ujrzeć prawdziwe oblicze tej spodkobierczyni metod i sposobu myślenia szowinizmu i imperializmu niemieckiego, widziane oczyma jednego z czołowych członków SPD.

„Uchwalono w stosunku do mnie votum nieufności — stwierdza Ostrowski — ponieważ nie byłem dla moich kolegów partyjnych dostatecznie mocny, wobec władz okupacyjnych... Różnimy się co do pojmowania zakresu działania statutu miasta. Moi przeciwnicy zapominają o tym, że nie jest to ustawa, która określa obowiązki komendantury wojsk okupacyjnych, wobec miasta, ale jest to rozkaz władz okupacyjnych... Żaden rozsądny człowiek nie poprze żądań władzy i żądzy panowania bez realnej bazy pod to. W ten sposób nie osiągniemy atmosfery zaufania... Nie można żądać od prezydenta miasta Berlina, by prowadził on **politykę walki z władzami okupacyjnymi!**

Dr. Ostrowski stwierdza więc, że spadkobiercom hitleryzmu w dwa lata po klęsce jego, już marzy się polityczna walka z okupantami, że chcą mieć prezydenta, który by dawał się we znaki władzom okupacyjnym. Próbuje przywołać ich do rozsądku, przypomina, że jeszcze obowiązują rozkazy... Ostrowski zresztą ostrożnie wycofuje się, oświadczając, że „polityczna walka jest rzeczą rady miejskiej, a nie prezydenta". Innymi słowy: chcecie, róbcie. Ja umywam ręce...

Najgorsze jest — mówi Ostrowski — że gdyby prezydent podjął taką walkę to jest ona beznadziejna. **To, czego pragnie rada miejska nie da się rozstrzygnąć na terenie Berlina.** W Berlinie rozkazują władze okupacyjne...

Czy trudno zgadnąć, czego to mianowicie pragną deputowani SPD, co nie da się rozstrzygnąć na terenie Berlina? Pragną — jak powiedział kiedyś Bismarck — znów posadzić naród niemiecki na konia. Sprawa, niestety, została już rozstrzygnięta na terenie Europy. Źle jeżdżą Niemcy. I więcej konia nie dosiądą.

„SPD kroczy ku przepaści"

Mówiąc o podłożach swego ustąpienia, dr. Ostrowski, czołowy przywódca SPD, oświadcza:

„Kazano mi zamknąć usta na kłódkę. Ale dyscyplina partyjna ma swoje granice. Szerokie masy nigdy nie powinny ślepo iść za przywódcą. Mają one nadzór nad nim i odmawiają mu swego poparcia, **jeżeli on prowadzi je najwyraźniej ku przepaści.**

Z drugiej strony przywódcy nie powinni podporządkować się ślepo uczuciom tłumu. Uważam za najbardziej przeklętą sentencję polityczną zasadę: „lepiej błądzić wraz z masami, niż mieć rację wbrew nim"...

Ostrowski nie nazywa nikogo po imieniu ale ostrzega że przywódca prowadzi partię ku przepaści. Apeluje równocześnie do ludzi rozsądnych i umiarkowanych, aby nie poddawali się naciskowi wielkich rzesz nacjonalistów, szerokiej masy b. hitlerowców, aby mieli odwagę wystąpić przeciw nim.

Totalne metody SPD

„Istnieje — powiada Ostrowski — demokratyczne i faszystowskie pojęcie partii. Partia totalna postępuje z członkami po „kapralsku... Jeśli chodzi o kategorie demokratycznego myślenia, **partiom niemieckim bardzo i to bardzo daleko jest jeszcze do demokracji"...**

Znowu nie ma kropek nad i. Są natomiast przykłady partii demokratycznej i totalnej. I jest, jako ilustracja, charakterystyka metod SPD. Resztę łatwo sobie dośpiewć: SPD — stwierdza Ostrowski jest partią totalną.

„Stosujemy wątpliwej jakości metody. Wywołujemy — mówi Ostrowski — bardzo względnej jakości nastroje, zamiast tego, by nareszcie **skierować szerokie masy na drogę trzeźwej, rozsądnej analizy sytuacji..."**

Nic żądajmy od Ostrowskiego, by powiedział więcej. I tego nie pozwolono mu wygłosić. W szeregach SPD głos jego, głos rozsądku i trzeźwości politycznej, pozostaje głosem wołającego wśród ruin Berlina. **M. Ł.**

Przed powrotem Brueninga

Oczekiwanie na męża opatrznościowego

Berlin. Informacja puszczona w świat przez jedną z agencyj zachodnich o tym, jakoby w najbliższym czasie powracał do Niemiec były kanclerz Rzeszy dr Heinrich Brüning — lotem błyskawicy obiegła całą prasę niemiecką. Zelektryzowała opinię niemiecką, przygaszoną i zniechęcona faktem nieziszczenia jej nadziei i oczekiwań przez konferencję moskiewską.

Według informacyj prasowych Brüning, piastujący katedrę ekonomii na uniwersytecie Harvard w Stanach Zjednoczonych, miałby podjąć pracę naukową na jednym z zachodnich uniwersytetów niemieckich. Ale pogłoski mówią o Brüningu, jako o przyszłym premierze rządu niemieckiego. W głowach niemieckich roi się od domysłów i marzeń. Dopiero ten będzie właściwym człowiekiem, mężem opatrznościowym Niemiec, dopiero ten powiedzie kraj ku nowej przyszłości, szczęśliwie omijając po drodze wszelkie rafy. Tym żywiej uczucia niemieckie skupiają się przy osobie b. kanclerza Rzeszy, dr Heinricha Brüninga.

Otaczają go nimbem wielkości i zagadkowości. Zwłaszcza zagadkowości. Ta się nieodparcie kojarzy u Niemców z atrybutami wodza narodów. Brüning słynie z milczenia, z małomówności. O „führerze" tego wprawdzie powiedzieć nie było można, atoli „führer" miewał długie pauzy kompletnego milczenia, które w bez porównania większym stopniu przyczyniło się do jego deifikacji, aniżeli jego namiętne i gromkie mowy.

Jakichże to nadziei nie wiążą pisma niemieckie z powrotem Brüninga! Germanofilska i w dużej mierze przez Niemców redagowana szwajcarska „Die Weltwoche" sugeruje nawet delikatnie możliwość odegrania przez Brüninga tej roli, jaką przed 100 laty na Kongresie Wiedeńskim odegrał dzięki swej potężnej indywidualności Talleyrand, mimo, że i on był tylko przedstawicielem narodu pokonanego. Kto wie, czy Brüningowi nie uda się znaleźć wyjścia z beznadziejnego impasu, w jakim znalazła się obecnie polityka światowa? „Weltwoche" widzi w Brüningu najtęższy charakter niemiecki ostatnich dziesiątek lat polityka światowego formatu, usposobienie rozsądku i umiaru, energii i osobistej skromności.

Wypowiedzi krajowej prasy niemieckiej idą po tej samej linii, jeno utrzymane są, rzecz zrozumiała, w jeszcze wyższej temperaturze uczuciowej. Przykładem tego może być stanowisko dziennika Saarländische Volkszeitung". Przypomina on przydomek byłego kanclerza Rzeszy: „asceta wśród kanclerzy Republiki Weimarskiej" i podkreśla, że Brüning w żadnej mierze nie nadużył stanowiska dla osobistej korzyści, gdyż — w przeciwieństwie do swych następców, a zwłaszcza ostatniego, Adolfa Hitlera, który udawał ascetę a roztrwonił tyle pieniędzy państwowych, co żaden mąż stanu przed nim — w tym stanie zamożności w jakim znajdował się, gdy obejmował urząd kanclerza, urząd ten opuszczał.

Pismo niemieckie sławi dalej „syzyfową pracę", jaką dr Brüning wykonał „pięć minut przed dwunastą" w Niemczech i kończy następującymi słowami: „Rzesza Niemiec wraz ze stosami gruzów pozostawionych przez Hitlera mogłaby za szczęście uważać, gdyby jeszcze raz ujrzała na swoim czele osobistość z charakterem, ze zdolnościami i bezinteresownością Brüninga — w co my jednak, dodaje melancholijnie pismo, na razie jeszcze wątpimy".

Przyjrzyjmy się teraz z kolei odwrotnej stronie medalu, tej, na której w większym stopniu wycisnięta jest pieczęć prawdy, niż na owej pierwszej. Zobaczymy, co pisze o Brüningu pisarz, który nie może być pomawiany o uprzedzenie do jego osoby, ponieważ tak podkreślana przez dzisiejszych entuzjastów Brüninga jego żarliwość religijna i przynależność do katolicyzmu, powinny mu go uczynić bliskim, mianowicie Fryderyk Wilhelm Förster. Otóż w jego słynnej książce „Europa und die deutsche Frage" znajduje się rozdział noszący wymowny tytuł: „Brüning, katolicki Prusak".

Tytuł ten streszcza całą istotę działalności Brüninga analizowanej przez znakomitego wychowawcę i myśliciela. Pisze o nim Förster następująco:

„W Berlinie mówiono: „Jaka jest różnica między Brüningiem a skrzypcami?" — Odpowiedź brzmiała: „Zarówno Brüning jak i skrzypce trzyma się z lewej strony, a gra z prawej". Brüning był ostatnim funkcjonariuszem polityki fasadowej, był eksponentem ciężkiego przemysłu i sztabu, podobnie jak Michaelis w wojnie światowej i był równie, jak ten ostatni, szlachetnie usposobiony i również pozbawiony znaczenia. Brüning, to typowy sprusaczony katolik, przyjmujący ze zdumiewającą naiwnością wszystkie kłamstwa prasy nacjonalistycznej i w sposób autorytatywny je odbijający... Brüning był jak Stresemann, mężem zaufania przemysłu niemieckiego, szukającym na nowo drogi do gospodarki światowej. Domagał się wszędzie przywrócenia zaufania, ale politycznej gwarancji ani myślał dawać, co spowodowało pewne pismo francuskie do zrobienia następującej uwagi: „ A więc nam nie wolno nawet prosić o zapewnienie nas, że nasze miliardy nie zostaną nam zwrócone w postaci granatów?"

Tak wygląda Brüning od strony faktów. Takim jest ów mąż stanu, którego powrotu oczekują Niemcy dzisiejsi jak zbawienia. Czy jego „opatrznościowość" będzie znowu polegać na tym, że powtórzy on swą rolę z ostatnich lat Republiki Weimarskiej, mianowicie, że uczyni czas dojrzałym na przyjście nowego Hitlera?

Aleksander Rozalski

100 tysięcy dolarów

na odwodnienie Żuław

Gdańsk. (ZAP) W ramach umowy polsko-holenderskiej Ministerstwu Rolnictwa i Reform Rolnych przyznana została suma 100 tysięcy dolarów amerykańskich na zakup maszyn, sprzętu technicznego i aparatury potrzebnej do odwodnienia całkowitego Żuław Gdańskich, Elbląskich i Malborskich.

Żuławy, położone w delcie Wisły obejmują najbardziej żyzne grunty, które od wieków w sposób holenderski chronione były od zalewu wałami. W czasie działań wojennych Niemcy wysadzili szereg stacji pomp odwadniających, oraz spowodowali przerwanie wałów, co przyczyniło się do zalania i zamulenia grutów na całym obszarze Żuław. Dla odbudowy gospodarczej tego terenu naprawiane są obecnie obwałowane, groble oraz stacje pomp odwadniających, ktorych szereg jest już od dwóch lat nieczynnych.

ADRESY REDAKCJI I ADMINISTRACJI:
JELENIA GÓRA — ul. Kolejowa 18, telefon 21-00;
WAŁBRZYCH — ul. Stalina 2, obok placu Grunwaldzkiego, telefon 18-82
KŁODZKO — ul. Wojska Polskiego nr. 22, telefon 27-62.
WROCŁAW — ul. Kościuszki 49, telefon 23-13.
BYTOM — pl. Stalina 10, tel. 24-18.
GLIWICE — ul. Zwycięstwa 81, telefon 44-13.
SOSNOWIEC — ulica 3 Maja 23, telefon 07-479.
CZĘSTOCHOWA — Al. Najświętszej Marii Panny 35, tel. 21-67.
BIELSKO — 3 Maja 7, telefon 24-35.
KATOWICE — ulica 3 Maja 12.

Nie ma wody

Jelenia Góra. (js) Redakcja Dziennika Zachodniego w Jeleniej Górze otrzymuje listy od naszych obywateli, skarżąc się na brak wody w poszczególnych dzielnicach miasta.

Ostatnio otrzymaliśmy kilkanaście listów od mieszkańców ze Wzgórza Partyzantów. Oto jeden z nich, który najlepiej ilustruje sytuację:

„Od soboty (dnia 31 maja) wczesnego ranka, a więc dzisiaj 10 dzień, zupełnie brak wody. Wyłączono bez uprzedzenia. Czasem w godzinach rannych ukazują się skromne strumyki brudnej wody, nie nadającej się nawet do umycia. Wszystkie ogródki, dużym nakładem pracy i kosztów, troskliwie uprawione przez mieszkańców „Wzgórza", zasiane i obsadzone, głównie roślinami o znaczeniu utylitarnym — kompletnie marnieją w obecnej suszy. Przypuszczamy, że Sz. Redakcja jest w stanie wpłynąć na czynniki decydujące „o wodzie" w naszym mieście, a na Wzgórzu Partyzantów" w szczególności i uratuje nasze ogródki działkowe od zagłady".

Co na to kierownictwo wydziału wodociągów?

Wirówki (CENTRYFUGI)
zakup — sprzedaż, części gumy, reparacje. Proszę pisać:
P. SZEJCA — CHROŚCICE,
pow. Opole. 1032

„Straszny dwór" w Operze Wrocławskiej

Wrocław. (st.) W sobotę, 7 bm. o godz. 19 odbędzie się uroczyste przedstawienie opery Moniuszki „Straszny Dwór" ku uczczeniu 75-tej rocznicy śmierci naszego największego narodowego kompozytora. Główne partie w wykonaniu: Walerii Jędrzejewskiej, Zofii Krzyształowicz - Zaleskiej, Ireny Kudelskiej, Władysława Szeptyckiego, Mariana Woźniczki, Roberta Sauka, Zygmunta Bilińskiego i innych. Reżyseria dyr. Stanisława Drabika. Dyryguje Stefan Syryło, choreografia w układzie Patkowskiego. Zniżki ważne.

Pierwsza w Polsce

Szkoła repolonizacyjna w Opolu

Od Koszęcina do Lublińca szosa jest gładka, jak stół, wysadzana drzewami owocowymi. Czerwienią się czereśnie... Jedziemy z wicewojewodą płk. Ziętkiem w teren na inspekcję odbudowujących się w województwie szkół. Fundusz Odbudowy Szkół musi spełnić swe zadanie, a tempo robót zależy w wielu wypadkach od samej ludności — wyjaśnia nam pułkownik.

Przyjemny chłód poranka pozwala bez zmęczenia przyglądać się słonecznemu krajobrazowi i stwierdzić, że powiat lubliniecki ma pomyślniejsze od innych warunki rozwoju. Jest całkowicie zelektryfikowany i posiada prawdziwe bogactwo, jakim są dziś nie zniszczone lasy, stanowiące 45% jego powierzchni. Samo miasto ładnie zabudowane wśród ogrodów z dominującą Fabryką Narzędzi Rolniczych..

Starosta Bielak oprowadza nas i pokazuje powstające z ruin budowle. **8-klasowa szkoła w Ciaśnie dla 180 dzieci** ma dach z czerwonej dachówki, okna gotowe do wstawienia, a ludność gminy z zapałem pomaga w odbudowie, by do września ukończyć roboty, których ogólna wartość przekroczy sumę 2.000.000 zł. W podobny sposób wykańczana jest **szkoła dla 120 dzieci w Gosławicach,** kosztem 1.400.000 zł.

Ruch i praca wre, gdy dojeżdżamy do Dobrodzienia. **Wielka 8-klasowa szkoła dla 900 dzieci posiadać będzie 20 pięknych sal z centralnym ogrzewaniem, najnowocześniejszymi urządzeniami, gabinetem lekarskim, salą gimnastyczną, kąpielową z natryskami itd.** Ogólny remont obliczony na podstawie przetargu na 18 mil. zł., wyniesie faktycznie 8½ mil. zł. Młody, pełen inicjatywy i energii burm. Cmok wyjawia tajemnicę oszczędności, polegającą na wykorzystaniu cegły z rozbieranych ruin, budulca z własnych tartaków i pracy szarwarkowej, a więc zastosowaniu, w najszerszym tego słowa znaczeniu, gospodarczego systemu odbudowy. Ludność Dobrodzienia, liczącego 3.000 mieszkańców, cieszy się ze szkoły i nie szczędzi wysiłków w pracy nad jej odbudową.

W Opolu

A oto wielki sprzed stu lat napis polski: „Rolnik, Spłk. Akc., Maszyny i narzędzia rolnicze". Odskrobany ostatnio na murach półkolistego, podłużnego budynku w Opolu, na tzw. Zaodrzu — nie zdradza bynajmniej, że mamy przed sobą gmach internatu **pierwszej w Polsce Szkoły Repolonizacyjnej.** Przeznaczona głównie dla śląskiej młodzieży żeńskiej i męskiej w wieku od 16—25 lat, szkoła nowego typu, otworzy szerokie możliwości pracy i zarobku tym, którzy pod uciskiem germanizacyjnym nie mogli uczyć się historii i języka polskiego.

Na terenie Opolszczyzny zarejestrowano dotychczas 900 takiej młodzieży, z której to liczby 300 osób nadaje się do szkół średnich ogólnokształcących, reszta — do szkół zawodowych. O potrzebie szkoły świadczy fakt, że dziś już posiada ona 120 zgłoszeń z maturzystami włącznie. Po przeprowadzeniu gruntownego remontu i poszerzeniu obiektu — **internat pomieści 250 osób, a sale położonego w pobliżu gimnazjum — znacznie więcej.**

Otwarcie Szkoły Repolonizacyjnej, której koszt odbudowy wyniesie 13 mil. zł. nastąpi jesienią br., podobnie jak **szkół w Grudzicach i Dębskiej Kuźni.** Ogółem, jak nas informują, prezydent Gwiazda i starosta, w powiecie opolskim ze spalonych 54 szkół, **12 będzie oddanych do użytku z początkiem roku szkolnego.** Z kredytów FOS — przeznaczono na powiat przeszło 22 mil. złotych.

Zakład poprawczy

Przez Niemodlin udajemy się do **Wojewódzkiego Zakładu Wychowawczo-Poprawczego** w Grodkowie. 287 hektarowy majątek zakładu jest już scalony i prawie samowystarczalny, dwa 16 hektarowe ogrody dobrze utrzymane. Nie z winy kierownictwa nie ukończono dotychczas remontu 36 zabudowań gospodarczych. Przyczyną jest stopień zniszczeń, dokonanych bynajmniej nie na skutek działań wojennych... ale przez wysiedleńców niemieckich, którzy mieli tu swój przejściowy obóz i przed opuszczeniem Polski dość barbarzyńsko i bezwzględnie obeszli się z ocalonymi zabudowaniami i urządzeniem dawnego zakładu niemieckiego, typu poprawczego. Koszty remontu wyniosą 16 mil. zł., chociaż i tu jak wszędzie zastosowano najtańszy i najlepszy sposób odbudowy.

Obecnie w Zakładzie przebywa 40 wychowanków. Są to chłopcy w wieku od 14—20 lat, pochodzący z różnych stron Polski, pozbawieni rodziców. Przywiezieni przeważnie z Niemiec przez punkt w Koźlu — mają możność uczenia się rzemiosła, ślusarstwa, szewstwa, ogrodnictwa, piekarstwa itp. oraz zdobycia wiadomości z zakresu szkoły powszechnej. Część z nich jest sądownie skazanych za różne przestępstwa, głównie za kradzieże, i dostała się do Zakładu, mówiąc językiem małych pensjonariuszy, w „delikatny sposób", tzn. skierowana przez Kuratorium na podstawie przesłanych przez sądy wyroków. Rozmawiam właśnie z jednym z nich. Wątły, o inteligentnej twarzy, na imię ma Władek...

— Masz rodziców? — chwila milczenia, a później...

— Ojca gestapo zabrało do więzienia, zmarł na tyfus, matka z małą siostrzyczką rozstrzelana przez Niemców na ulicy w Sanoku.

— Jak się tu dostałeś? —

Oczy chłopca wilgotnieją i nie chce mówić więcej! Okazuje się, że mój rozmówca nie lada wyczyn ma na sumieniu, zabiwszy 7 osób na terenie Rzeszy: Niemca, który go w swoim czasie w fabryce bestialsko skatował, trzy Niemki i trzech ich amerykańskich przyjaciół-protektorów... Ten mały zabójca, wróg „fraternizacji" jest bardzo pilny w nauce i pragnie stać się w przyszłości pełnowartościowym obywatelem! Dziecko wojny.

Inny chłopiec, Henio, zwędził bratu aparat radiowy i wyruszył w świat do Szczecina. Też chce być porządnym człowiekiem!

Zakład w najbliższym czasie przyjmie nową partię wychowanków, a po wykończeniu wszystkich urządzeń będzie mógł pomieścić od 400—500 tragicznie pokrzywdzonych przez wojnę chłopców. Czują się tu zresztą wszyscy dobrze, zajmując się w wolnych chwilach ogrodem, hodowlą jedwabników, gospodarstwem itd. Szczególnie czułą opieką wychowankowie otaczają dumę Zakładu: dwa najmniejsze w Polsce kuce rasy Shetland Ponny...

Żegnamy gromadkę tych nieszczęśliwców, których wykoleiła wojna, życząc im powodzenia w nauce i życiu i za chwilę jesteśmy już w Starym Grodkowie, gdzie na miejscu dawny karczmy powstaje nowa szkoła. Mijamy Toszek... Po lewej stronie wznoszą się wysoko wśród drzew dobrze zachowane ruiny piastowskiego zamku, symbol polskości...

B. Piotrowiczowa

Słuchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCJI LOKALN. ROZGŁOŚNI KATOWICKIEJ

GŁOŚNI KATOWICKIEJ

Sobota, 7 czerwca

5.55 sygnał i zapowiedź poranna stacji, 6.00 sygnał czasu i pieśń poranna, 6.05 dziennik poranny, 6.20 gimnastyka poranna, 6.30 muzyka poranna, 6.57 sygnał czasu, 7.05 muzyka, 7.15 wiadomości poranne oraz przegląd prasy, 7.35 zapowiedź programu na dzień bieżący, 7.40 koncert poranny, 8.30 informacje ogólnopolskie, 8.40 skrzynka PCK, 14.00 audycje informacyjne, 14.30 Scena i ekran 14.35 muzyka lekka z płyt, 14.50 „Piękno Zielonego Śląska", 15.00 „Melodie świata", 15.25 „O twórczości malarskiej prof. Bronisława Jamontta, 15.30 skrzynka techniczna, 15.40 utwory Edwarda Griega, 16.00 dziennik popołudniowy, 16.12 muzyka rozrywkowa 17.00 „Tu mówi Śląsk" — reportaż dźwiękowy, 17.15 „Przy sobocie po robocie" — audycja słowno-muzyczna, 18.45 audycja dla wsi, 18.55 pogadanka gospodarcza, 19.05 „Bezpieczeństwo i higiena pracy", 19.15 koncert reklamowy, 19.35 wiadomości sportowe, 19.40 koncert życzeń, 19.47 sygnał i hejnał z wieży Mariackiej, 20.02 dziennik wieczorny, 20.20 „Sprawy i ludzie", 20.30 19-ta audycja z cyklu „Trio fortepianowe", 21.00 „Siedem dni" — słuchowisko poetyckie, 21.25 „Nasze pieśni" — pieśni St. Moniuszki, 21.45 audycja rozrywkowa, 22.00 kwadrans prozy, 22.15 audycja Orkiestry Tanecznej, 23.00 ostatnie wiadomości dziennika radiowego, 23.15 program na jutro, 23.25 muzyka taneczna z płyt, 23.55 wiadomości z ostatniej chwili, 24.00 zakończenie programu.

Zwłoki topielca

Wrocław. (st.) W kanale przy fabryce śrub „Archimedes" utonął Marian Fatyga, pracownik Państwowej Fabryki Wagonów. Po dłuższych poszukiwaniach przez **straż** pożarną, zwłoki zdołano wydobyć. Trupa przewieziono do prosektorium Szpitala Wszystkich Świętych.

Jak pracuje górnik na Dolnym Śląsku

Z wałbrzyskich kopalń węgla

Wałbrzych. (wel) Wałbrzyskie Zagłębie Węglowe wykazuje pewne odrębne cechy, jakich nie spotyka się na Śląsku lub w Zagłębiu Dąbrowskim. Samo położenie kopalń, rozrzuconych wśród pokrytych lasami gór, jest czymś niezwykłym i stanowi nigdzie nie spotykany kontrast. Las dymiących kominów nie bardzo pasuje do otaczającej zieleni drzew, a czarne hałdy zmieszanego z węglem kamienia kryją się wstydliwie wśród gęstwiny lasów. Hałdy w Wałbrzyskiem są natychmiast zadrzewiane, co jest wskazane ze względu na konieczność utrzymania uzdrowiskowego charakteru okolicy.

Z okien jadącego z Solic tramwaju widać kopalnie Biały Kamień, Wiktorię, Chrobry i Mieszko, widać dymiące jak na Śląsku kominy, fragmenty hałd, długie węże wagonów z węglem i grupki dążących do pracy górników. Nigdzie natomiast nie można dojrzeć dołów piaskowych, tak charakterystycznych dla terenów węglowych w innych Zagłębiach Polski. Okazuje się, że Wałbrzych w ogóle nie używa piasku do podsadzki wybranych terenów węglowych, a mimo to nie ma tu zupełnie prawie zawalisk, jakie znowu na Śląsku spotyka się w okolicy każdej niemal kopalni.

Technika górnicza w Wałbrzyskiem różni się dość poważnie od sposobów wydobycia w innych kopalniach. Składa się na to szereg przyczyn, a w pierwszym rzędzie niskie pokłady, nie przekraczające półtora metra grubości. Łamane pokłady węglowe, które w niektórych miejscach przybierają pozycje niemal pionową, po wybraniu pozostawiają komory nie łatwo podlegające waleniu się. Największe komory, które wykazują tendencję załamywania się, są podsadzane zmielonym na grysik kamieniem, przedtem dobrze wypłukanym.

Każda kopalnia w Wałbrzyskim posiada płuczkę węgla, który ze względu na wysoką zawartość cennych składników jest na miejscu przerabiany. A do przeróbki węgiel musi być możliwie najbardziej czysty. Prócz płuczki każda kopalnia posiada koksownie. Gdyby nie wysokowartościowy węgiel, dający szereg pochodnych materiałów, eksploatacja cienkich pokładów wałbrzyskich nie opłacałaby się.

Poza węglem, Zagłębie Wałbrzyskie posiada kopalnie cennego łupku, używanego do budowy pieców o niezwykle wysokiej temperaturze. Jest to łupek poszukiwany przez zagranicę. Eksportujemy go głównie do Szwecji.

Zagłębie Wałbrzyskie zatrudnia znaczną ilość przybyłych z Francji polskich górników, którzy w kopalniach francuskich o podobnie niskich pokładach otrzymali dobrą zaprawę.

Warunki pracy w Zagłębiu Wałbrzyskim pod względem technicznym odpowiadają im w zupełności, toteż do pracy tej najlepiej się nadają.

Górnicy z innych kopalni polskich zmuszeni byliby dostosowywać się do nowych warunków pracy, co nie zawsze łatwo przychodzi. Z tych względów dalsze, spodziewane transporty górników — reemigrantów, skierowane będą do kopalni Zagłębia Wałbrzyskiego. Żeby przygotować dla nich odpowiednią ilość mieszkań, Centralny Zarząd Przem. Węgl. przystępuje do remontu domów w Wałbrzychu.

Opieszali konsumenci hamują rozwój

Jubileusz elektrowni w Jeleniej Górze

Jelenia Góra (js). W roku bieżącym Elektrownia Miejska w Jeleniej Górze będzie obchodziła 40-lecie swej pracy.

Zakład główny elektrowni składa się z 2 stacji rozdzielczych, 35 stacji transformatorowych oraz sieci rozdzielczej obejmującej przewodów 17 km wysokiego napięcia, 25 km przewodów niskiego napięcia prądu zmiennego i 170 km przewodów niskiego napięcia prądu stałego.

Elektrownia Miejska w Jeleniej Górze, przejęta została od Niemców w dniu 1 czerwca 1945 r. wprawdzie w stanie nieuszkodzonym, jednak z poważnymi zaniedbaniami, gdyż w czasie wojny, nie robiono żadnych inwestycyj. Wiele trzeba było wysiłków nim przystąpiono do normalnej pracy.

Zasadniczo elektrownia jest instytucją przetwórczą prądu zmiennego wysokiego napięcia — na prąd stały niskiego napięcia, który następnie rozprowadzany jest wśród konsumentów. Zakład jednak posiada również własne urządzenia do produkcji energii elektrycznej, składające się z dwóch prądnic, wraz z potrzebnym urządzeniem ubocznym.

Elektrownia Miejska w Jeleniej Górze liczy ogółem ponad 10.000 konsumentów zamieszkałych na terenie miasta dostarczając im miesięcznie około 700.000 KWh energii elektrycznej. Do zadań elektrowni należy również budowa sieci oświetleniowej miasta. Ostatnio zainstalowano 93 nowe punkty oświetleniowe oraz wybudowano nową stację transformatorową w Henrykowie dla stacji pomp.

Na dalszą metę dyrekcja elektrowni planuje przebudowę całej sieci miejskiej na prąd zmienny, bowiem urządzenia dla prądu stałego, jak prostowniki i baterie akumulatorowe są przestarzałe. Zależy to jednak od stanu finansowego zakładu, jak i od otrzymania odpowiedniego materiału elektrotechniczego.

Największą bolączką elektrowni, to fakt opieszałego regulowania przez konsumentów należności, za zużycie energii elektrycznej. Jak wykazują statystyki około 30 proc. odbiorców nie płaci względnie płaci zbyt opieszale, przez co przysparza elektrowni dotkliwych strat i kłopotów, a jednocześnie zmusza do stosowania sankcji w postaci zamykania dopływu prądu.

Jakkolwiek Elektrownia Miejska jest potężną machiną, jej aparat administracyjny i techniczny ogranicza się do 70 ludzi.

Zbiórka książek

dla Ziem Odzyskanych

Poznań. — Znaczne trudności z jakimi walczy polska szkoła, polski nauczyciel-pionier i młodzież na terenach zachodnich winny zainteresować najszerszy ogół społeczeństwa. Chodzi przede wszystkim o podręczniki i wszelkiego rodzaju pomoce naukowe, których brak odczuwa się wciąż jeszcze w sposób bardzo dotkliwy.

Biorąc pod uwagę powyższy stan rzeczy Wydz. Kulturalno-Oświatowy Polskiego Związku Zachodniego zajmuje się w sposób ciągły i systematyczny zbieraniem wspomnianych materiałów dla młodzieży szkolnej Ziem Zachodnich i to w pierwszej linii drogą zbiórek publicznych. Zbiórki te dały już piękne wyniki, ale zdołały one tylko w drobnym stopniu zaspokoić najpilniejsze potrzeby, które są wciąż jeszcze olbrzymie, szczególnie na Mazurach, zamieszkałych przez niezamożną ludność autochtoniczną. Liczne np. kursy repolonizacyjne organizowane przez Kuratorium tamtejszego terenu, cieszą się ogromnym powodzeniem, lecz brak polskich książek paraliżuje niejednokrotnie dalszą pracę.

Dlatego pragnąc nadać akcji pomocy dla szkół szerszy niż dotąd zakres, Polski Związek Zachodni apeluje ponownie do wszystkich organizacji społecznych i politycznych w Polsce Centralnej, szczególnie zaś do młodzieży, o jak najdalej idącą współpracę w zbieraniu książek oraz pomocy naukowych i o nadsyłanie ich do Zarządu Głównego Polskiego Zw. Zachodniego w Poznaniu, ulica Chełmońskiego nr 2.

Pamiętajmy, że odrodzenie polskiego szkolnictwa na Ziemiach Odzyskanych jest najlepszą gwarancją rzeczywistego i trwałego zjednoczenia tych terenów z Macierzą. Każda książka polska na Ziemiach Odzyskanych umacnia nasz stan posiadania.

Niedbalstwo administratorów

„Perła Karkonoszy" tonie znów w brudzie

Jelenia Góra. (js.) **W ciągu kilku ostatnich tygodni stan sanitarny miasta wybitnie zmienił się na korzyść. Specjalnie zorganizowane brygady robotników, składające się z Niemców, oczyszczały główne ulice miasta, przerzucając się następnie na boczne, przez co zewnętrzny wygląd Jeleniej Góry, uległ radykalnej zmianie.**

Obecnie coś się zepsuło w aparacie dbającym o zewnętrzny wygląd miasta. Pomijając boczne ulice, gdzie ruch jest o wiele mniejszy — główne arterie miasta przedstawiają obraz godny pożałowania. Śmieci, nawóz koński, wszelkiego rodzaju odpadki nie sprzątane od szeregu dni zanieczyszczają ulice, świadcząc niezbyt pochlebnie o ojcach miasta.

Nie lepiej, a nawet wręcz tragicznie przedstawia się sytuacja w niektórych ruchomościach. W centrum miasta można stwierdzić istne śmietniska, nie tylko na podwórzach, ale nawet w korytarzach i mieszkaniach.

Obecnie w okresie największego nasilenia wycieczek z głębi kraju, tego rodzaju obrazki nie przysparzają miastu chluby. Panowie administratorzy w pierwszym rzędzie winni się zainteresować stanem sanitarnym swych nieruchomości, a następnie wejść w kontakt z Zakładem Oczyszczania miasta i doprowadzić Jelenią Górę do właściwego stanu. „Perła Karkonoszy" znów tonie w brudzie.

Młodzież rzemieślnicza korzysta z wczasów

Karpacz. (js.) Dzięki staraniom wojewódzkich Izb Rzemieślniczych około 15.000 młodzieży rzemieślniczej będzie korzystało w bież. roku z wczasów w miejscowościach kuracyjnych i uzdrowiskowych, z uwzględnieniem w pierwszym rzędzie miejscowości na Dolnym Śląsku.

Od 15 czerwca do 1 lipca rb. na terenie domów wypoczynkowych polskiej YMCA w Karpaczu i Agnieszkowie, umieszczone będą pierwsze grupy młodzieży rzemieślniczej z Polski centralnej. Kierownictwo wczasów młodzieży rzemieślniczej będzie spoczywało w rękach rutynowanych wychowawców i instruktorów.

Do dyspozycji przyszłych rzemieślników, Polska YMCA oddaje boiska sportowe, baseny pływackie, czytelnię i świetlicę. W planie dwutygodniowych wczasów są przewidziane wycieczki w Karkonosze oraz odczyty i referaty na temat historii Ziem Śląskich.

Błahy spór przyczyną bratobójstwa

Złotoria. (st.) We wsi Ludwików, gm. Stalowa Wola, pow. Złotoria, **doszło do kłótni pomiędzy braćmi, Grzegorzem i Bolesławem Różańskimi, zamieszkałymi na jednym gospodarstwie.**

Powodem kłótni było zabranie przez Grzegorza Różańskiego koła od wozu, które należało do jego brata Bolesława. W czasie sprzeczki, Bolesław uderzył brata w głowę żelaznym garnkiem tak silnie, iż ten stracił przytomność. Ciężko rannego przewieziono do szpitala w Wojcieszowie, gdzie lekarz stwierdził pęknięcie czaszki. Różański zmarł w szpitalu po trzech dniach.

Bratobójcę przekazano prokuratorowi Sądu Okręgowego w Legnicy.

Postrzelony przez nieznanych osobników

Wrocław (st). Dwaj osobnicy w mundurach wojskowych postrzelili na jednej z ulic Wrocławia, Bolesława Kurka. Po dokonaniu tego czynu, sprawcy zbiegli w nieznanym kierunku. Ciężko rannego odwiozło pogotowie do Szpitala Wszystkich Świętych.

Ofiara tajemniczego strzału

Oleśnica (st). Podczas prac w polu, koło wsi Nowa Wieś, gm. Dobroszyce został trafiony pociskiem w klatkę piersiową, mieszkaniec Dobroszyc, Antoni Skrzyniarz. Sprawcy tajemniczego strzału dotychczas nie ujęto. Okoliczny posterunek M.O. prowadzi w tej sprawie energiczne śledztwo.

P. C. K., walcząc z nędzą, walczy o pokój świata!

SPORT DZIENNIKA ZACHODNIEGO

Sukcesy polskich drużyn
na Zaolziu

Cieszyn (tel. wł.). W rozgrywkach piłkarskich cieszyńskiej żupy piłkarskiej Czechosłowacji, polskie zespoły odniosły dalsze sukcesy. Sukcesy zwłaszcza Siły z Trzyńca i Polonii z Karwiny były tym cenniejsze, że uzyskane zostały na boiskach obcych i to w spotkaniach z czołowymi drużynami grup.

Siła z Trzyńca grała w Orłowej gdzie pokonała leadera grupowego czeską drużynę Meteor w stosunku 4:2 (2:0). Siła pokazała lepszą grę od gospodarzy i zwyciężyła zasłużenie. Bramki dla Siły zdobyli Hess 2, Łabaj i Krop 1

Przez zwycięstwo to Siła wysunęła się na pierwsze miejsce w tabeli, prowadząc lepszym stosunkiem bramkowym przed dwoma zespołami czeskimi: Meteorem z Orłowej i Rapidem ze Skrzeczonia.

Polonia z Karwiny pokonała w Suchej w obecności 3,500 widzów miejscowy zespół AFK (zajmujący drugie miejsce w tabeli) w stosunku 2:1 (1:0). Polonia zajmuje obecnie 5 miejsce w tabeli i posiada o 3 punkty mniej od leadera Slavii z Orłowej.

Skład na Oslo ustalony
Dziwne praktyki Cracovii i Wisły

Warszawa, (tel. wł.). W sobotę rozegrany został w Warszawie treningowy mecz reprezentacji Polski, składającej się z graczy przebywających na obozie kondycyjnym przed meczem z Norwegią, a reprezentacją Warszawy, która pozbawiona była jednak graczy Polonii i Legii (z wyjątkiem Cyganika) lecz zasilona Kohutem, Koczewskim, Hogendorfem i Skromnym w bramce.

Mecz zakończył się zwycięstwem reprezentacji Polski w stosunku 5:2 (3:0). Bramki dla reprezentacji zdobyli: Cieślik 2, Gracz, Swicarz i jedna samobójcza. Dla Warszawy bramki zdobyli Walaszek i Koczewski.

Reprezentacja PZPN wystąpiła w składzie:

w bramce: Brom (Jurowicz),

w obronie: Szczepaniak (Barwiński) — Flanek,

w pomocy: Wapiennik, Kaźmierczak, Filek,

w ataku: Baran, Gracz, Swicarz, (Nowak) Cieślik, Smólski, Czachor z Radomiaka. Po meczu kapitan PZPN płk. Reyman ustalił już skład reprezentacji Polski na mecz z Norwegią w Oslo. Przedstawia się on następująco:

bramka: Brom (Ruch Chorzów)
obrona: Flanek (Wisła) i Szczepaniak (Polonia),
pomoc: Jabłoński I i Parpan I (Cracovia) Kaźmierczak (Warta),
atak: Baran (ŁKS) Gracz (Wisła) Swicarz (Polonia) Cieślik (Ruch) i Smólski (Warta).

Reprezentacja piłkarska Polski odlatuje do Oslo samolotem we wtorek 10 bm. o gdz. 8-ej rano. Mecz Polska — Norwegia odbędzie się w Oslo w dniu 11 bm.

Z drużyną wyjeżdżają kpt. PZPN płk. Reyman, Wacek Kuchar, mjr. Gęsior i Wilczyński.

*

Kraków. (tel. wł.). W piątek przybywa do Krakowa specjalna delegacja PZPN z wiceprezesem inż. Przeworskim na czele by zbadać całokształt sprawy niewysłania przez Cracovię i Wisłę (zwłaszcza tę ostatnią) swych graczy na obóz kondycyjny przed meczem z Norwegią.

*

Ogólne zaciekawienie budzi po meczu Cracovia — Warta sprawa zawodników Cracovii — Jabłońskiego i Parpana, którzy przyjechali z Warszawy z obozu na mecz z Wartą aczkolwiek mieli zakaz gry. Przed meczem kpt. PZPN płk. Reyman zwrócił kierownictwu Cracovii uwagę na ten fakt. Mimo to Jabłoński i Parpan brali udział w meczu.

Drobiazgi

* Wynik dziewiątego etapu wyścigów kolarskich na trasie Neapol — Bari jest następujący: trasę 282 km przejechał pierwszy Bartali w 59 godz. 6 min. 49 sek., 2) Coppi, 3) Bresci, 4) Orteli, 5) Cottur. Ogólna klasyfikacja zawodników o górski Grand Prix po ukończeniu dziewiątego etapu jest następująca: 1) Gino Bartali, 2) Fausto Coppi, 3) Corrieri.

W opolskiej klasie A

ODRA OPOLE — LWOWIANKA OPOLE 1:1 (1:1)

Opole. Derby piłkarskie Opola w ramach mistrzostw okręgu opolskiego zakończyły się wynikiem remisowym 1:1.

RKS LUDWIK (Mikulczyce) — ZJEDNOCZENIE Zabrze 0:3 (0:1)

Mikulczyce. W meczu o mistrzostwo klasy A okręgu opolskiego drużyna Zjednoczenia po pięknej grze pokonała groźny zespół Kop. Ludwika na jego własnym boisku.

Bramki zdobyli: Panek 2 i Sojka 1.

PIAST GLIWICE — POGOŃ PRĄDNIK 4:0 (1:0)

Gliwice. Mimo ambitnej gry goście oddać musieli dwa cenne punkty w meczu o mistrzostwo kl. A Opolskiego OZPN. gospodarzom, którzy we wszystkich liniach zagrali bardzo dobrze.

Bramki dla Piasta zdobyli: Gruner 3 i Malucha z karnego jedną. Widzów 2 tys.

Rezerwa Piasta pokonała rezerwę gości w stosunku 3:1 (2:0).

LINIARNIA BYTOM — KRESOVIA KLUCZBOREK 9:1 (2:1)

Bytom. Po szeregu niepowodzeń drużyna Liniarni od kilku meczów daje znowu oznaki dobrej formy. W spotkaniu z Kresovią drużyna bytomska miała jeden ze swoich dobrych dni i odniosła zdecydowane zwycięstwo przeważając przez cały czas meczu.

Bramkami podzielił się cały atak.

Piast Gliwice	17	28	63:18
Zjednoczenie Zab.	17	23	45:27
Pogoń Zabrze	18	23	48:29
Liniarnia Bytom	17	20	48:34
Kop. Ludwik Mik.	18	17	35:34
Lwowianka Opole	17	16	27:26
Odra Opole	17	16	36:49
Pogoń Prądnik	18	15	28:47
Zjednoczenie Prądn.	17	8	11:53
Kresovia Kluczb.	17	6	16:49

Rzeźnickiego prześladował pech
Pietraszewski zwycięża w Częstochowie

Częstochowa. — Zorganizowany na zakończenie uroczystości jubileuszu 25-lecia „Viktorii" ogólnopolski wyścig szosowy na dystansie 150 km zgromadził na starcie 32 zawodników, stanowiących elitę kolarstwa polskiego.

Zwycięzca ostatniego wyścigu w Szczecinie Rzeźnicki, tym razem nie odegrał ważniejszej roli, gdyż prześladował go pech. Miał on 2 defekty koła na pierwszych 20 km trasy. Bieg zakończył się zwycięstwem Pietraszewskiego (WKS Łódź) w czasie 4,15,4 przed Napierałą (Sarmata Warszawa) w czasie 4,15,6. Następne miejsca zajęli: Wójcik (SKP Warszawa), Wiśniewski Sarmata Warszawa), Wrzesiński (ZZK Warszawa), Motyka (KTK Kraków), Gabryś (Garbarnia Kraków), Wojciechowski (Zjednoczenie Łódź), Grymkiewicz (ŁKS Łódź), Łazarczyk (Viktoria) Rzeźnicki przybył dopiero na 18-tym miejscu.

Na 32 startujących ukończyło bieg 20 zawodników w dobrej formie, czego najlepszym dowodem jest przeciętna uzyskana przez zwycięzcę, która wynosiła 35 km na godzinę.

Piechowice — Orzeł 8:1

Piechowice (wel). Przed kilku dniami odbył się w Piechowicach mecz koleżeński pomiędzy drużynami Piechowic i Orła z Turońska, zakończony po ciekawej grze pięknym zwycięstwem Piechowic w stosunku 8:1.

Sędziował p. Marliński bardzo dobrze.

Trzeba dodać, że drużyna Piechowic wykazuje w ostatnich rozgrywkach coraz lepszą formę bijąc zdecydowanie swoich przeciwników. Zawdzięczać to należy w pierwszym rzędzie wysiłkom i pracy prezesa klubu p. Sendry, który dużo czasu poświęca sprawom klubu.

Brun bije rekord toru
w wyścigach motocyklowych w Chorzowie

Chorzów. Wyścig motocyklowy na torze żużlowym KS Ruch w Chorzowie był drugą w tym roku eliminacją do mistrzostw Polski. Osiem tysięcy widzów obserwowało emocjonującą walkę najlepszych zawodników Warszawy, Łodzi i Śląska. Żałować należy, że z niewiadomych przyczyn nie przybyli zawodnicy z Poznania i Pomorza. Wyścig przyniósł szereg niespodzianek.

Już w pierwszym biegu w kategorii 130 ccm zwyciężył po zażartej walce Jankowski (Pogoń Katowice), ustanawiając nowy rekord toru w czasie 2.31,8 przed Janem Hennekiem (Pogoń Kat.) i Herbertem Hennekiem (Pogoń). W biegu finałowym do 250 ccm wielki sukces odniósł J. Hennek, który po równej walce z mistrzem Polski, Dragą, jadąc na DKW 130, zwyciężył w doskonałym czasie 2,30,1. Drugim był Schisner z Gliwic, trzecim Mucha Zygmunt z Łodzi. Draga odpadł w ostatnim okrążeniu.

Bieg w kl. do 350 ccm przyniósł niespodziewaną porażkę Stan. Bruna, który został na starcie skutkiem defektu maszyny. Zwyciężył w czasie 2,28,1 Sanecznik (Rybnik) przed znanym kolarzem Feliksem Więckiem z Łodzi, który miał czas 2,31,7. W biegu tym poza konkursem Pierchała (Rybnik), który przewrócił się w przed biegu uzyskał czas 2,26,5. Finał biegu ponad 350 ccm rozstrzygnął na swą korzyść Stan. Brun (PKM Warszawa) w czasie 2,21,8 przed Rybką z Rybnika 2,38,5.

Bieg o mistrzostwo toru wygrał we wspaniałym stylu Stan. Brun bijąc powojenny rekord toru w czasie 2,17,4 — lepszym niż wyniki przedwojennych maszyn sportowych. Brun jechał na sportowym Royalu, pochodzącym z darów UNRRA. Drugim był Krakowiak (DKS Łódź) w czasie 2,25,8. W biegu z wyrównaniem uległ wypadkowi na szczęście nie groźnemu popularny najmłodszy zawodnik Śląska Jan Hennek. Zwyciężył Jankowski na maszynie Bruna. Drugim był Pierchała (Rybnik).

Wyścig zorganizowany był wzorowo przez sekcję motocyklową AKS-u chorzowskiego. Po tym wyścigu w punktacji mistrzowskiej Polski prowadzą: w kl. do 130 ccm Dąbrowski i Jankowski po 4 pkt. W kl. do 250 ccm Jan Hennek i Rutkowski po 4 pkt. W kl. do 350 ccm Brun Stan. i Sanecznik po 4 pkt. W kl. ponad 350 ccm Brun 8 pkt. (WK)

Wysoka porażka drużyny poznańskiej

Cracovia — Warta 4:1 (3:1)

Kraków (tel. wł.). Rozegrany w czwartek mecz piłki nożnej pomiędzy Cracovią i Wartą z Poznania zakończył się łatwym zwycięstwem drużyny krakowskiej w stosunku 4:1 (3:1).

Na usprawiedliwienie wysokiej porażki Warta może przytoczyć to, że wystąpiła w osłabionym składzie bez Gendery, Smólskiego i Podeszwy w ataku, Kaźmierczaka i Grońskiego w pomocy.

Cracovia zagrała bardzo dobrze i zawody mogła wygrać w jeszcze wyższym stosunku. Bramki dla Cracovii zdobyli: Radoń, Jabłoński II, Szeliga i Różankowski II.

Dla Warty — zdobył Czapczyk. Sędzia p. Mytnik dobry.

Polonia Warszawa — ZZK Łódź 3:1 (3:0)

Łódź (tel. wł.). Mecz towarzyski, dochód z którego przeznaczony został na rzecz PCK. Gra stała na wysokim poziomie technicznym, przy czym goście wykazali lepsze zgranie.

Wrocław — Legnica 4:0 (2:0)

Wrocław. Mecz o puchar miast Dolnego Śląska pomiędzy reprezentacjami Wrocławia i Legnicy, zakończył się wysokim zwycięstwem wrocławian w stosunku 4:0 (2:0).

W pierwszej połowie goście byli równorzędnym przeciwnikiem i prowadzili otwartą grę. Po przerwie Legnica opadła z sił, oddając inicjatywę wrocławianom. Bramki zdobyli: Borek 2, Zięba 1 i Sierzega z rzutu karnego.

Piłkarze czescy w Nysie

Nysa. Bawiły tu dwie drużyny czeskie — SK Cukmanti i SK Slavia Fryvald, które rozegrały spotkanie z tutejszym zespołem KS Sudety.

Polacy wygrali oba mecze, bijąc SK Cukmanti w stosunku 4:2 (3:1), a Slawię 2:1 (2:1).

W piłce wodnej

Cracovia — Polonia Bytom 4:3 (1:0)

Kraków (Tel. wł.). W niedzielę rozegrany został mecz piłki wodnej pomiędzy drużynami Cracovii a Polonią z Bytomia. Po emocjonującym przebiegu meczu zwyciężyła Cracovia w stosunku 4:3 (1:0). Bramki dla Cracovii zdobyli: Pietruczak 2 i Kowalski 1. Czwarta bramka padła z samobójczego strzału zawodnika Polonii. Na podkreślenie zasługuje dobra gra bramkarza Polonii Zakrzewskiego, który wykazał doskonałą formę broniąc szereg niebezpiecznych strzałów.

W przedmeczu drużyna juniorów Cracovii pokonała drużynę juniorów Wisły w stosunku 3:2 (1:2).

W ramach zawodów piłki wodnej odbyły się również pokazy skoków z udziałem mistrza Polski Skorupki (Pogoń Katowice) i Matzenauera (Cracovia), które publiczność nagrodziła hucznymi oklaskami.

Dzięki wspaniałej pogodzie na widowni zgromadziła się rekordowa jak na imprezę pływacką liczba widzów.

Zwycięstwo pływaków Politechniki

Wrocław. (d) Na przystani AZS odbył się mecz piłki wodnej o puchar rektora Kulczyńskiego. Po zaciętej grze, Politechnika pokonała Uniwersytet w stosunku 3:2 (2:1). Bramki dla Politechniki zdobyli: Iwanowski 2, Oleniacz 1. dla Uniwersytetu Jeż 1 i Kratochwil z rzutu karnego.

Krakus — BBTS 3:3
w tenisie

Kraków (tel. wł.). W niedzielę rozegrany został w Krakowie mecz tenisowy pomiędzy drużynami Krakusa i BBTS z Bielska.

Mecz zakończył się wynikiem remisowym 3:3.

Wyniki gier są następujące (zawodnicy Krakusa na pierwszym miejscu);

Gry pojedyncze: Horain — Richter 6:1, 6:1. Kołcz I — Jura 6:0, 6:3. Pytel — Hofman 2:6, 1:6. Klepacki — Steiner 4:6 ,4:6.

Gry podwójne: Horain,Kołcz — Richter, Hofman 6:1, 6:0. Klepacki, Skotnicki — Jura, Steiner 3:6, 2:6.

Czytaj Sport i Wczasy

KUPIMY APARAT WYPARNY

miedziany - stojący - rurowy

OPOJEMNOŚCI ca. 200 ltr.
WYDAJNOŚCI ca. 100 ltr.
KONDENSATU NA GODZINĘ

(PAP) 2534

Centralny Zarząd Państwowego Przemysłu Fermentacyjnego

WARSZAWA NARBUTTA 7

Rejestracja

Centrala Handlowa Przemysłu Chemicznego Oddział w Jeleniej Górze, Pl. Bieruta nr 5
tel. 22-44 i 22-94

zawiadamia, że z dniem 19. 5. 1947 r. **rozpoczyna rejestrację wszystkich swoich odbiorców.** Apteki, Składy Apteczne, Drogerie, Perfumerie, składy i sklepy zaopatrujące się we wszelkie artykuły chemiczne i farmaceutyczne proszone są o zgłoszenie swych przedsiębiorstw do dnia 20. 6. 1947 r. Do rejestracji należy przedłożyć lub nadesłać pocztą kartę rejestracyjną względnie jej urzędowo potwierdzoną kopię. 2280

OGŁOSZENIE

Wojewódzka Komenda Milicji Obywatelskiej w Katowicach ogłasza

ochotniczy zaciąg kandydatów do służby w M. O.

w terenach województw wschodnich.

Warunki przyjęcia:

1. Obywatelstwo polskie
2. Nieskazitelna przeszłość
3. Wiek od 23 do 35 lat
4. Dobra znajomość czytania i pisania
5. Dobry stan zdrowotny.

Kandydaci winni zgłaszać się w Powiatowych i Miejskich Komendach M. O. Województwa Śląsko - Dąbrowskiego, załączając następujące dokumenty:

1. Podanie o przyjęcie
2. Obszerny życiorys (własnoręcznie napisany)
3. Referencje z partii politycznych, organizacji społecznych, związków zawodowych itp.
4. Dwie fotografie rozmiarów 3 × 4 cm.

Komendant Wojewódzki M. O.
(—) Kempa Z. Mjr.

2537

POWIATOWY ZARZĄD DROGOWY
ogłasza
przetarg publiczny

na dzierżawę drzew owocowych (czereśni), który odbędzie się w dniu 9. VI. 1947 r. o godz. 9 w sali posiedzeń Starostwa Powiatowego w Koźlu.
(PAP) 2555 **Kierownik P. Z. D.**

ZAODRZAŃSKIE ZAKŁADY BUDOWY MOSTÓW I WAGONÓW
W ZIELONEJ GÓRZE (WOJ. POZNAŃSKIE)
poszukują
KIEROWNIKA
garażu samochodowego
Mieszkanie zapewnione. (PAP) 2521

Licytacja

1 URZĄD SKARBOWY W CHORZOWIE
sprzeda na publ. licytacji w dniu 10. VI. br. o godz. 10 większą **ilość naczyń kuchennych, szkła i porcelany, maszynę do pisania, odbiornik radiowy itd.**

Miejsce licytacji: Chorzów, Wolności 28.
(PAP) 2553

Ostrzeżenie!

Ostrzegamy naszą Szanowną Klientelę, iż **ob. Marian BERKOWICZ** nie jest już naszym przedstawicielem oraz wyroby firmy „ARANKA" nie mają nic wspólnego z firmą „WIBIKA" w Katowicach.

WYTWÓRNIA KOSMETYKÓW I MYDŁA „ARANKA", KATOWICE, ul. Górnicza nr. 6
2536 Telefon 330-31

URZĄD WOJEWÓDZKI ŚLĄSKO-DĄBROWSKI WYDZIAŁ KOMUNIKACYJNY
ogłasza niniejszym
przetarg nieograniczony

na roboty wykończeniowe przy budowie hangaru lotniczego w Bielsku-Aleksandrowicach

Termin wnoszenia ofert do dnia 16 czerwca 1947 r. godz. 12.

Bliższe szczegóły na tablicy ogłoszeń Wydziału Komunikacyjnego (gmach Urzędu Wojewódzkiego, IV piętro). (PAP) 2544

TAM PRACUJMY — GDZIE MIESZKAMY!

Nowoprzeniesiona do Mysłowic Dyrekcja Jaworznicko-Mikołowskiego Zjednoczenia Przemysłu Węglowego — przyjmie natychmiast:

inżynierów i techników górniczych
„ i „ mechaników
„ i „ elektryków
„ i „ budowlanych
buchalterów, mierniczego górniczego rysowników-kreślarzy, oraz biegłe **maszynistki.**

Zgłoszenia z życiorysem kierować do Biura Personalnego Zjednoczenia w Mysłowicach, ul. Sienkiewicza 4. — Pierwszeństwo mają mieszkańcy Mysłowic i okolicy. (PAP) 2532

KLUCZEWSKA FABRYKA CELULOZY I PAPIERU W KLUCZACH k. OLKUSZA — ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie i zainstalowanie ok. 500 mb. drewnianej, otwartej rynny odpływowej dla ługów, posiarczynowych.

Bliższe informacje i podkładki ofertowe można otrzymać codziennie w godzinach urzędowych w Wydz. Technicznym Kluczewskiej Fabryki Celulozy i Papieru w Kluczach k. Olkusza. Na miejscu również można zapoznać się z warunkami terenowymi.

Oferty należy składać w Kluczewskiej Fabryce Celulozy i Papieru w Kluczach, poczta Klucze k. Olkusza do dnia 16 czerwca 1947 r. do godz. 10, po czym nastąpi otwarcie ofert.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo dowolnego wyboru oferenta lub też unieważnienia przetargu bez podania przyczyn.

2512 **Kluczewska Fabryka Celulozy i Papieru**

Huta „MILOWICE" w Sosnowcu zakupi

nowe opony i dętki

ewentualnie używane w dobrym stanie
o wym. 550 × 16 mm ewent. 525 × 16 mm
do samochodu osobowego.

Oferty należy nadsyłać pod adresem: Huta „Milowice", Sosnowiec, ul. Francuska nr 12. (PAP) 2543

Polska Spółka Obuwia „Bata" w Chełmku
ogłasza

przetarg nieograniczony

na wykonanie generalnego remontu 3 silników do samochodów osobowych

1. **„Mercedes" 170**
2. **„Opel P 4"**
3. **„Wanderer"**

Remont obejmuje szlifowanie cylindrów, wenyli i wału, wylanie i dopasowanie łożysk głównych i korbowodowych, z dodaniem tłoków, pierścieni, bolców tłokowych, tulei korbowodowych oraz złożenia silnika.

W ofercie należy podać dokładny termin wykonania.

Zastrzega się dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferowanego remontu.

Termin składania ofert w zamkniętych kopertach z napisem „oferta na remont silników samochodowych" ustala się na dzień 10 czerwca 1947 r. godz. 10 rano, po czym nastąpi komisyjne otwarcie kopert. 2522

Zakupimy natychmiast każdą ilość
gotowych okien skrzynkowych
dwuskrzydłowych, z pełnym okuciem o wymiarach:
90 cm sz. × 90 cm wys. × 15 cm. gr. skrzynki
50 cm sz. × 90 cm wys. × 15 cm. gr. skrzynki
ściśle wg. wzorów używanych w budowlach barakowych.

Oferty należy składać pod adresem: Centrala Materiałów Budowlanych, Oddział Katowice, ul. Francuska 53, gdzie udziela się bliższych informacji. (PAP) 2531

Ogłoszenie I.

Na zasadzie art. 10 ust. 2 p. „a" dekretu z dn. 3. I. 1947 r. o uregulowaniu ubezpieczeń rzeczowych i osobowych (Dz. Ust. R. P. Nr. 5, poz. 23), art. 449 Kodeksu Handlowego i § 2 rozporządzenia Rady Ministrów z dn. 10. 9. 1930 r. o zastosowaniu przepisów prawa o spółkach akcyjnych do władz oraz do likwidacji towarzystw ubezpieczeń wzajemnych (Dz. Ust. R. P. Nr. 66, poz. 523).

Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych ogłasza niniejszym, że powierzona mu została przez Ministerstwo Skarbu (Departament VII)

likwidacja następujących prywatnych zakładów ubezpieczeń:

1. **Towarzystwa Ubezpieczeń „Orzeł", Sp. Akc. w Warszawie,**
2. **Polskiego T-wa „Patria", Sp. Akc. w Warszawie,**
3. **T-wa Ubezpieczeń „Silesia", Sp. Akc. w Bielsku,**
4. **Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, Sp. Akc. w Warszawie,**
5. **Zjednoczonych Towarzystw Ubezpieczeń „Generali Port Polonia", Sp. Akc. w Warszawie.**
6. **Białostockiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń w Białymstoku,**
7. **Polskiego Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń Cukrowni w Warszawie,**
8. **Krakowskiego Towarzystwa Ubezpieczeń „Florianka", Sp. Akc. w Krakowie,**
9. **„Vesty" Banku Wzajemnych Ubezpieczeń w Poznaniu,**
10. **„Vesty" Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń od ognia i gradobicia w Poznaniu,**
11. **Poznańsko-Warszawskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, Sp. Akc. w Poznaniu,**
12. **Towarzystwa Ubezpieczeń „Piast", Sp. Akc. w Warszawie,**
13. **Towarzystwa Ubezpieczeń „Przezorność", Sp. Akc. w Warszawie,**
14. **Niemieckiej S-ki Akc. Akwizgrańsko-Monachijskiego Towarzystwa Ubezpieczeń,**
15. **Niemieckiej S-ki Akc. Bawarskiego Towarzystwa Ubezpieczeń, dawniej Zakłady Ubezpieczeń Bawarskiego Banku Hipotecznego i Wekslowego,**
16. **Towarzystwa Wzajemnych Ubezpieczeń Właścicieli Dorożek Samochodowych w Poznaniu,**
17. **Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Właścicieli Pojazdów Mechanicznych w Warszawie,**
18. **Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych Roślin Tytoniowych od gradobicia,**
19. **Aptekarskiego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „Farmakon" w Warszawie.**

W związku z tym Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wzywa wszystkich wierzycieli i roszczących sobie prawa do pomienionych zakładów ubezpieczeń, aby pod skutkami utraty swoich praw zgłosili w Powszechnym Zakładzie Ubezpieczeń Wzajemnych (Biuro Likwidacyjne do spraw prywatnych zakładów ubezpieczeń), Warszawa, ul. Jasna 6, swoje wierzytelności i roszczenia w ciągu 6 miesięcy od daty ostatniego ogłoszenia.

W zgłoszeniu należy wymienić:

1. imię, nazwisko i firmę wierzyciela (roszczącego pretensje), jego miejsce zamieszkania lub siedzibę w Kraju,
2. wierzytelność wraz z należnościami ubocznymi,
3. dowody istnienia wierzytelności (roszczenia),
4. zabezpieczenia, przywiązane do wierzytelności,
5. stan sprawy, jeżeli co do wierzytelności (roszczenia) toczy się postępowanie sądowe lub administracyjne.

Niezależnie od powyższego Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wzywa wszystkie osoby tak fizyczne, jak i prawne, a w szczególności instytucje kredytowe, mające w posiadaniu mienie wskazanych wyżej prywatnych zakładów ubezpieczeń, względnie posiadające wiadomości o przechowywaniu tego mienia przez osoby postronne, aby zawiadomiły o tym Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych pod skutkami prawa.

Jednocześnie w powołaniu się na dekret z dn. 3. 2. 1947 r. o rejestracji i umorzeniu niektórych dokumentów na okaziciela, emitowanych przed 1. 9. 1939 r. (Dz. Ust. R P. Nr. 22, poz. 88) — Powszechny Zakład Ubezpieczeń Wzajemnych wzywa wszystkich posiadaczy akcyj na okaziciela, emitowanych przez wyżej wymienione akcyjne towarzystwa ubezpieczeń, aby w ciągu 10 miesięcy od dn. 4. 6. 1947 r. przedstawili je Zakładowi do rejestracji zgodnie z przepisami wzmiankowanego dekretu.

(PAP) 2547

POWSZECHNY ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
BIURO LIKWIDACYJNE
do spraw prywatnych zakładów ubezpieczeń.

Szczawnica

jedno z najpiękniejszych zdrojowisk obok Parku Narodowego w Pieninach. Nowoczesne Inhalatorium z komorami pneumatycznymi dla leczenia astmy i dróg oddechowych. Zakład wodoleczniczy, łazienki i źródła mineralne. **Sezon kuracyjny od 15 maja.** Informacje w biurach „Orbisu" i Zarządzie Zdrojowym. (PAP) 5252

Dr. Musiał Albin

b. kierownik Kliniki ocznej w Szpitalu Powszechnym we Lwowie, **przyjmuje obecnie**

Kraków, Gertrudy 7 2539

Maszynę, walcówkę stalową, chłodzoną wodą, do rozcierania farb, w stanie dobrym, **kupię.** Oferty: Biuro Ogłoszeń PAR, Kraków, Rynek Główny 46 pod „Maszyna walcówka". 2550

Szczotki
poleca
BAZAR LUDOWY KATOWICE, ul. Moniuszki nr 10. — Telefon 302-03. — Sprzedaż hurtowa. 2496

Wolne posady

POTRZEBNA służąca z gotowaniem. Gliwice, ul. Styczyńskiego 1/6. 9439g

KUCHARKA wykwalifikowana poszukiwana do dużego domu wypoczynkowego na 150 osób, warunki b. dobre. Pilne zgłoszenia listowne pod adresem: Ląd-ek-Zdrój, pow. Bystrzyca ul. Kościuszki 23, H. Pohorecka. 9520g

FRYZJERKA potrzebna na stałe. Katowice, Krakowska 61. 9526g

POTRZEBNA fryzjerka od zaraz. Katowice Krakowska 96. 9520g

KUCHARKA restauracyjna dobra znajomość kuchni wymagana, potrzebna. Oferty: Solice-Zdrój, Hotel „Bór" Kościuszki 1, Dolny Śląsk 3166d

RUTYNOWANA KORESPONDENTKA, maszynistka do prywatnego biura potrzebena. Bytom, Moniuszki 15/5. 9598g

FRYZJERKA zdolna 50%, uczennica zostaną przyjęte Jelenia Góra, Jelenia 4. 3136d

SAMODZIELNA wykwalifikowana służąca z dobrym gotowaniem potrzebna. Doskonałe warunki. Liga Kobiet, Katowice, Opolska 15. 9567g

UCZEŃ z roczną praktyką lub uczeń bez praktyki do warsztatu kołodziejskiego potrzebni od zaraz. Zgłoszenia Katowice, Słowackiego 18, w podwórzu. 9560g

DZIEWCZYNA do pomocy kuchennej w barze kawiarni potrzebna od zaraz. Katowice, Kilińskiego 34. 9558g

PRZYJMIEMY od zaraz 2 rutynowane stenotypistki. Podania wraz z życiorysem i powołaniem się na referencje, składać p. a. **CENTRALA MATERIAŁÓW BUDOWLANYCH, Sp. z o. o. w KATOWICACH, ul. Francuska 53.** (PAP) 3143d

KSIĘGOWYCH rutynowanych do księgowości finansowej, wytwórczej, materiałowej i kosztów własnych poszukuje Zjednoczenie Fabryk Maszyn i Sprzętu Górniczego. Wynagrodzenie według siatki płac. Przemysłu Węglowego. Posady do objęcia w Świętochłowicach lub na zakładach. Zgłaszać się: Świętochłowice, ul. Armii Czerwonej 30. Mieszkaniami na razie nie dysponujemy. (PAP) 3144d

FRYZJERKA starsza potrzebna. Oferty Czytelnik Chorzów pod „7". 9567g

POTRZEBNY natychmiast specjalista do cynowania maszynek do mięsa. Wiadomość: Częstochowa, Rynek Wieluński 2, sklep żelaza. 3145d

POSZUKUJĘ 2 samodzielnych monterów instalacyjnych centralnego ogrzewania od zaraz. Tel. 400-08. 9569g

Posad poszukują

TECHNIK dentystyczny z długoletnią praktyką w operatywie, poszukuje posady, na terenie Białej lub Bielska. Oferty kierować: Biała, ul. Cyniarska 11, m 1. (PAP) 3101d

TELEFONISTKA z dłuższą praktyką obejmie natychmiast posadę ewentualnie na Dolnym Śląsku. Oferty Czytelnik Chorzów pod nr „002928". 3114d

KULTURALNA, energiczna obejmie kierownictwo pensjonatu lub przystąpi do spółki (Uzdrojowiska Dolnośląskie), znajomość fachowa. Poste restante Jelenia Góra. Leg. 722/ofic. 3067d

GOSPODYNI kucharka z długoletnią praktyką, poszukuje posady w kulturalnym domu. Oferty Czytelnik Katowice pod nr „630". 9618g

SZOFER mechanik z dłuższą praktyką poszukuje posady, najchętniej w Katowicach. Ligota, Klodnicka 8, m. 2. 9605g

ŚLUSARZ, SPAWACZ oraz **PALACZ** autogeniczny, poszukuje posady na Dolnym Śląsku. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „Spawacz". 9601g

SIŁA biurowa zna wszelkie prace biurowe, w magazynie, znajomość maszynopisma, przyjmie pracę w Bielsku. Oferty Bielsko skrytka poczt. 82. 9586g

MISTRZ fryzjerski przyjmie posadą na Dolnym Śląsku. Oferty Czytelnik Katowice pod „Fryzjer". 9585g

PRZYJMUJĘ wszelkie roboty w zakresie stolarstwa budowlanego. Oferty Czytelnik Katowice pod nr „2430". 9582g

STARSZA panna przyjmie posadę kucharki, gospodyni, rozumie się w handlu, Oferty z warunkami do Dziennika Zachodniego Katowice pod „Samodzielna". 3130d

DOPOMOGĘ w zorganizowaniu lub zreorganizowaniu przedsiębiorstwa produkcyjnego. Duża praktyka w przemyśle żelaznym na kierowniczych stanowiskach. Całkowicie mogę się poświęcić przedsiębiorstwu po godz. 16. Oferty kierować do Dziennika Zachodniego pod „Dypl. inż." 9581g

ZAMIENIĘ posadę nauczyciela Katowice na kierownika szkoły pięknej rolniczej okolicy. Mieszkanie zapewnione. Zgłoszenia Dz. Zach. pod „591". 9557g

POSZUKUJĘ posady w sklepie rzeźniczym do wyrabu mięsa i wędlin. Oferty Czytelnik Katowice pod „592". 9556g

TECHNIK budowlany (repatriant) poszukuje pracy najchętniej w terenie Wrocławia. Oferty Dziennik Zachodni Wrocław, Kościuszki pod „Technik". 9554g

Kupna

ŁÓJ topiony, lanolinę, wazelinę, mentol, olejki perfumeryjne, surowce kosmetyczne **cerezynę, kartony „Unra"** w każdej ilości zakupi „ENOLA" Łódź, Napiórkowskiego 24, telefon 177-00. Przedstawiciel: Katowice-Ligota, Poleska 3, tel. 253-83. (PAP) 3038d

PACIORKI w większych ilościach, parafinę, woski, tłuszcze, zakupuje Bazar Katolicki, Łódź, Sienkiewicza 49. (PAP) 3090d

SAPONINĘ, LUKRECJĘ, TUTOGEN zakupimy, Piotrkowskie Zakłady Chemiczne. Łódź, Śródmiejska 22. (PAP) 3091d

KUPIĘ prasę dwuramienną wagi od 300—500 kg w dobrym stanie. Płazak Marian, Będzin, Św. Jana 5 9619g

KALAFONIĘ, kauczuk kupimy. Zygm. Mamlok, Sosnowiec, Żymierskiego 98 9590g

KUPIĘ motor ropny 20 K. M. najchętniej „Diesla". Oferty kierować pod Diesel". 9588g

POSZUKUJEMY 500 kg kitu magnezitowego ze starych poniemieckich zapasów z podaniem ceny i terminu dostawy. Oferty Czytelnik Katowice pod nr. „3157 K". 3157d

KUPIĘ magneto J. G. 6 R 21 do samochodu ciężarowego 6-cylindrowego Krupp typ L 3 H. Zabrze, 3 Maja 67, tel. 26-01. Warpechowski. 9573g

GABINET lub pokój męski kombinowany w dobrym stanie kupię okazyjnie natychmiast za gotówkę. Oferty Czytelnik Katowice pod „Gabinet". 9570g

KAUCZUK surowy kupujemy, „Dentochem" Zabrze, Armii Ludowej 62, telefon 32-92. 9568g

WYTWÓRNIA wag stołowych nawiąże stosunki z odbiorcami i zakupi blachę mosiężna. Zgłoszenia „Mars", Wadowice, Tatrzańska 35. 3146d

KUPIĘ młynek elektryczny do kawy. Częstochowa, Aleja N. M. Panny 16, cukiernia. (PAP) 3119d

Sprzedaże

LAKIER biały i kolorowy, kilka beczek okazyjnie do sprzedania. Zgłoszenia PAP Częstochowa, dla „263" (PAP) 3111d

Siano prasowane wagonowo
słomę na paszę
sprzedaje
„FLORO" Spółdzielnia z ogr. odp. — **Wrocław, ul. Jagiellończyka 29** 2501

MŁYŃSKIE maszyny, przybory wszelkiego rodzaju dostarcza firma Kanarek, Kraków, Mazowiecka 35. 3099d

TAPCZANY trwałe, estetyczne poleca Wilczkiewicz Katowice, Kościuszki 31. 3140d

DANCING-BAR
„BAGATELA"
Katowice, ul. Plebiscytowa 3, tel. 333-03 i 301-08
udział biorą:
Solistka Krystyna Gall. Akrobatyczno-komiczny Step — tancerz Imre Szenes. Iluzjonista Ramigani. Duet taneczny z baletu Parnella Olga Glinkówna i Witold Borkowski. Lokal otwarty do godz. 5 rano.
2556 **DYREKCJA.**

MOTOCYKL „Triumph" 200 ccm w pierwszorzędnym stanie do sprzedania. Gliwice, Nowy Świat 23, telefon 39-59. 9447g

CHŁODNIĘ elektryczną dużą, 220 Volt sprzedam. Oferty Dziennik Zachodni Katowice pod „512". 9459g

SPRZEDAM kajak 3-osobowy (Klepper), gumę na spód do kajaku, tapicerską maszynę na motor do szkubania. Katowice III, Wojciechowskiego 42. Michalski. 9614g

LODÓWKĘ markową, masywną na lód sprzedam. Wiadomość: Sklep Zoologiczny, Bytom, Webera 4. 9595g

MOTOCYKL NSU 350 ccm w bardzo dobrym stanie natychmiast sprzedam. Bytom, Wrocławska 3, owocarnia. 9594g

Pokoje

POKÓJ umeblowany w śródmieściu Katowic poszukiwany. Cena obojętna. Oferty Czytelnik Katowice pod „7272". 9584g

MŁODA osoba poszukuje pokoju w śródmieściu Sosnowca. Oferty Czytelnik Katowice pod „604". 9571g

POKOJU na spokojne biuro w centrum Katowic poszukujemy. Oferty Czytelnik pod „665". 9643g

Poszukiwania

POSZUKUJĘ Szererów z Brorzniowa, woj. Stanisławów. Łoziński Wiktor, Gliwice, Chorzowska 41. 9671g

KTO z powracających z Rosji może udzielić jakichkolwiek wiadomości o Kazimierzu Kaczkowskim z Tarnopola, przebywającego do 1945 w Rosji. Wszelkie wiadomości proszę kierować na adres: Stanisława Kaczkowska, Stachowice, ul. Tychowska 40. 9564g

POSZUKUJĘ męża Jendruka Patynyka, ur. w 1911 r., w roku 1941 został zabrany na roboty z Kamionki Strumiłowskiej. Kto by wiedział coś o jego losie, proszony o powiadomienie żony na adres: Zofia Patynyk, Baborów, ul. Kościel na 21. 9562g

FRANCISZKA Winterowa, urodzona w Stebniku, pow. Drohobycz, powróciła z Rosji, poszukuje rodziny. Adres: Winterowa Franciszka, Głąbczyce, Chrobrego 21, woj. śląsko-dąbrowskie. 3165d

Unieważnienia

UNIEWAŻNIAM skradziony weksel in blanco na zł 500 przed wojną, z wystawienia Kozanecki Stefan, zamieszkały w Tuliszkowie pow. Turek. Uprasza się banki o zatrzymanie tegoż, w razie realizowania — zawiadomić: Wendrychowicz Stanisław, Wałbrzych. Dolnośląska 22. 3073d

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty: kartę rzemieślniczą, wydaną przez Starostwo w Nysie nr. 87, dokument nr. 2506, wydany przez Polski Komitet Opiekuńczy w Złoczowie, kwity rejestracyjne rowerowe na nazwisko Pytlasiński Kazimierz, Paczków, pow. Nysa. 3053d

UNIEWAŻNIAM zgubiony tymczasowy dowód obywatelstwa polskiego na nazwisko Bulanda Maksymilian. Nysa. 3055d

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty osobiste na nazwisko Mikołajewski Jerzy. 3056d

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód osobisty i zaświadczenie z RKU Paczków, zwolnienie, Jurewicz Michał, Niemodlin, Wesele nr. 17. 3058d

UNIEWAŻNIAM skradzioną kartę ewakuacyjną, wystawioną w Zborowie, kartę majątkową, świadectwo rzemieślnicze ukończenia nauki ślusarsko-kowalskiej na nazwisko Grygier Marian, Prądy, pow. Niemodlin. 3059d

UNIEWAŻNIAM skradzione dokumenty na stację kolejowej Kamieniec, na nazwisko Jacek Emil, Ziębice. 3061d

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie obywatelstwa polskiego na nazwisko Borysz Anna, Tutowice, pow. Niemodlin. 3057d

UNIEWAŻNIAM zgubione dokumenty, kartę RKU, wydaną w Kaliszu oraz zielone prawo jazdy na nazwisko Marek Władysław, Wałbrzych. 3075d

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną, wydaną przez Polsko-Radziecką Komisję mieszaną na nazwisko Chajmowicz Maria, zam. w Wałbrzychu, ul. R. Żymierskiego 33a. m. 3. 3072d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty, wydany przez Urząd gminy Mokre na nazwisko Wilk Ignacy, Wałbrzych, Długosza 4. 3079d

UNIEWAŻNIAM zgubione wszelkie dokumenty osobiste na nazwisko Werszowiec Paulina, Siemianowice, Kościuszki 13. 9485g

UNIEWAŻNIAM zgubiony odcinek wymeldowania z Nowego Sącza na nazwisko Iwańska Helena, Dziećmorowice 123. 3080d

UNIEWAŻNIA się pieczątkę podłużną „Posterunek Milicji Obywatelskiej" (bez nazwy miejscowości). 3066d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód osobisty, odcinki zameldowania, dowód z obozu koncentracyjnego na nazwisko Perz Edmund, Strumyk-Wałbrzych. 3081d

UNIEWAŻNIAM zgubioną zniżkę kolejową na nazwisko Elfryda Borowikowa, Rybna, pow. Tarn. Góry. 3070d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód tożsamości, wydany przez Miejski Zarząd w Chorzowie na nazwisko Dudek Irena, Chorzów I, ul. Mieleckiego 24. 9475g

UNIEWAŻNIAM zgubione zaświadczenie rejestracji RKU na nazwisko Przybylski Kazimierz, Turza, pow. Lubliniec. 9488g

UNIEWAŻNIAM zgubioną kartę rejestracyjną RKU Paczków na nazwisko Bogusz Michał, Ścinawa, powiat Prudnik. 3063d

UNIEWAŻNIAM kartę rejestracyjną RKU Piotrków na nazwisko Wroński Jan, Silnica, gm. Żytno. 3108d

UNIEWAŻNIAM zgubiony dowód obywatelstwa polskiego. Polak Anna, Rusinowice, pow. Lubliniec. 3110d

UNIEWAŻNIAM skradziony dowód kolejowy nr. 366949, książkę biletową nr. 61576, leg. Związku Weteranów Powstań Śląskich, PPS, dokumenty syna Ryszarda, dowód kolejowy nr. 336951 Kubica Józef, Sośnica, Generała Bema 25. 9516g

UNIEWAŻNIAM tymczasowe zaświadczenie narodowości polskiej nr. 2878 oraz deklarację wierności polskiej na nazwisko Szyma Melchior. 9442g

Lokale handlowe

SKLEP spożywczy w centrum Chorzowa, zaprowadzony wydzierżawię. Oferty „Czytelnik Chorzów pod „Dzierżawa". 9606g

LODZIARNIĘ i KAWIARNIĘ, dobry punkt, dobrze prosperującą, odstąpię z maszynami do lodów. Oferty Dziennik Zachodni Bytom pod „218". 9597g

LOKALU handlowego niedużego w centrum Bytomia poszukuję, koszty zwrócę. Oferty Czytelnik Zabrze pod „Tekstylia". 9550g

ODSTĄPIĘ sklep duży w doskonałym punkcie w Zabrzu. Oferty Dziennik Zachodni, Zabrze pod „Piękny sklep". 9627g

SKLEP z mieszkaniem odstąpię za zwrotem remontu. Zabrze, Sobieskiego 53, III p., m. 5. 9638g

Zguby

PIÓRO wieczne „Melbi" nr. 482 (czarne) zgubiono 2. VI. 47 r. Za zwrot pióra znalazcę wynagrodzę. Katowice, ul. Kościuszki nr. 30, C. Z. P. P. W. — u portiera. 9650g

ZGUBIONO dowód kolejowy nr. 324938 na nazwisko Sobas Kazimiera, Łazy. Znalazcę upraszam o zwrot za wynagrodzeniem. 9574g

POSZUKUJĘ żonę Chybiło Kazimierę z trojga dziećmi Chybiło Kazimierz, zam. w Zabrzu, kopalnia „Ludwik". 9636g

SZMATKOWSKIEJ Heleny i córki Taliany **Flulik** poszukuje Jastrzębska Zofia, Bytom, Rejmonta 2. 9602g

LONGAWA Stanisława ze Skolego poszukuje Babula Anna, Bytom, Chrobrego 5 m. 7. 9548g

POSZUKUJĘ syna, Piotra Paczkowskiego z Brodów, zabranego w 1943 r. do Niemiec na roboty. Ojciec Paweł Paczkowski, Lądek - Zdrój, ul. Kłodzka 50. 3122d

Nauka i Sztuka

MASZYNOPISMO, stenografia łatwym systemem. Katowice, Mickiewicza 20, m. 2. 9629g

UWAGA, krawcy! Nowoczesny kurs kroju męskiego rozpoczyna się 10 czerwca. Zapisy od 4 czerwca. Kancelaria czynna cały dzień. Wałbrzych, Mickiewicza 34, m. 1. 3167d

DYREKCJA Państwowego Liceum Komunikacyjnego we Wrocławiu, ul. Bożogrobców 9 (dawn. Arletiusa) ogłasza otwarcie z dn. 6 czerwca br. wpisów na wydziały: mechaniczny, elektryczny, drogowy, eksploatacyjny i do klasy przygotowawczej. Egzaminy wstępne w dn. 1 i 2 lipca br. Po wakacjach zapisów nie będzie. Bliższe szczegóły w sekretariacie szkoły. 3103d

Różne

ZARZĄD KASY PRZEZORNOŚCI PRACOWNIKÓW UMYSŁOWYCH TOWARZYSTWA SOSNOWIECKIEGO zawiadamia, że dnia 15 czerwca 1947 r. o godzinie 10 rano, w lokalu stołówki D.Z.P.W. w Sosnowcu przy ul. Roli-Żymierskiego 2, odbędzie się Nadzwyczajne Walne Zebranie członków Kasy, celem przyjęcia sprawozdania ze stanu majątkowego Kasy, powzięcia uchwały co do dalszego prowadzenia lub likwidacji Kasy oraz wyboru władz Kasy. W razie nie dojścia do skutku zebrania w pierwszym terminie z powodu braku statutowo przewidzianej ilości obecnych członków, zebranie odbędzie się w drugim terminie, dnia 22 czerwca 1947 w tym samym miejscu i o tej samej godzinie. 9569g

OSTRZEGAM przed kupnem moto-roweru marki Miele, nr. ramy 582097, nr. motoru 339675, koloru ciemno-czerwonego, który skradziono dnia 1. 6. 47 r. Za wskazanie takowego — nagroda. E. Koźlik, Chorzów I, Wolności 41. 9535g

KRAWATY przerabia, czyści i szyje nowe. Bytom, Batorego 24, m. 19, godz. 14—19. 9549g

WYSTAWA RZEMIOSŁA
W HALACH WYSTAWOWYCH
W KATOWICACH
2538
czynna codziennie od godz. 9⁰⁰ do 20⁰⁰

Naczelny redaktor Stanisław Ziemba Redakcja: Katowice, 3-go Maja 12, tel. 309-73, 305-73, 355-83, 311-84. — Dział ogłoszeń: Telefon 309-74. — Za dział ogłoszeń redakcja nie bierze odpowiedzialności. — Rękopisów nadesłanych nie zwraca się. — Przyjmowanie stron między godziną 11 — 13 codziennie. — Wydawca: „CZYTELNIK" — Katowice, ulica 3-go Maja nr 12.
Druk: Drukarnia Nr 9 Sp. Wyd. „Czytelnik". Katowice. 3 Maja nr 12. Tel. 310-59 R 20289